Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 401/2006

2006 m. vasario 23 d.

nustatantis ėminių ėmimo ir analizės metodus, skirtus oficialiai mikotoksinų kiekio maisto produktuose kontrolei

(Tekstas svarbus EEE)

(OL L 70, 2006 3 9, p. 12)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	2010 m. kovo 2 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 178/2010	L 52	32	2010 3 3
►M2	2014 m. gegužės 16 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 519/2014	L 147	29	2014 5 17

▼B

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 401/2006

2006 m. vasario 23 d.

nustatantis ėminių ėmimo ir analizės metodus, skirtus oficialiai mikotoksinų kiekio maisto produktuose kontrolei

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių ([1]), ypač į jo 11 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) 2001 m. kovo 8 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 466/2001, nustatančiame didžiausius leistinus tam tikrų teršalų maisto produktuose kiekius ([2]), nustatytas didžiausias leistinas kai kurių tam tikruose maisto produktuose esančių mikotoksinų kiekis.

(2) Ėminių ėmimas labai svarbus norint tiksliai nustatyti mikotoksinų, kurie yra labai nevienodai pasiskirstę siuntoje, kiekį. Todėl būtina nustatyti bendruosius kriterijus, kuriuos turėtų atitikti ėminių ėmimo metodas.

(3) Siekiant užtikrinti, kad už kontrolę atsakingos laboratorijos taikytų panašaus lygio analizės metodus, taip pat būtina nustatyti bendruosius kriterijus, kuriuos turėtų atitikti analizės metodas.

(4) 1998 m. liepos 16 d. Komisijos direktyvoje 98/53/EB, nustatančioje ėminių ėmimo ir analizės metodus, naudojamus atliekant oficialią tam tikrų teršalų kiekių maisto produktuose kontrolę ([3]), nustatyti ėminių ėmimo metodai ir analizės metodų, taikomų siekiant oficialiai kontroliuoti aflatoksinų kiekį maisto produktuose, taikymo kriterijai.

(5) 2002 m. kovo 13 d. Komisijos direktyvoje 2002/26/EB, nustatančioje ėminių ėmimo ir analizės metodus vykdant oficialią ochratoksino A koncentracijos maisto produktuose kontrolę ([4]), 2003 m. rugpjūčio 11 d. Komisijos direktyvoje 2003/78/EB, nustatančioje ėminių ėmimo ir analizės metodus oficialiai kontroliuojant patulino kiekį maisto produktuose ([5]), ir 2005 m. birželio 6 d. Komisijos direktyvoje 2005/38/EB, nustatančioje ėminių

([1]) OL L 165, 2004 4 30, p. 1, pataisyta OL L 191, 2004 5 28, p. 1.
([2]) OL L 77, 2001 3 16, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 199/2006 (OL L 32, 2006 2 4, p. 34).
([3]) OL L 201, 1998 7 17, p. 93. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/43/EB (OL L 113, 2004 4 20, p. 14).
([4]) OL L 75, 2002 3 16, p. 38. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2005/5/EB (OL L 27, 2005 1 29, p. 38).
([5]) OL L 203, 2003 8 12, p. 40.

▼B

ėmimo ir analizės metodus, skirtus oficialiai *Fusarium* toksinų kiekio kontrolei maisto produktuose ([1]), taip pat nustatomi atitinkamai ochratoksino A, patulino ir *Fusarium* toksinų ėminių ėmimo metodai ir jų taikymo kriterijai.

(6) Siekiant kontroliuoti mikotoksinų kiekį, tam pačiam produktui tirti, kai įmanoma, reikėtų taikyti tą patį ėminių ėmimo metodą. Todėl, kad būtų lengviau taikyti oficialiai visų mikotoksinų kiekio kontrolei skirtus ėminių ėmimo metodus ir analizės metodų taikymo kriterijus, juos visus reikėtų įtraukti į vieną teisės aktą.

(7) Aflatoksinai labai nevienodai pasiskirsto siuntoje, ypač siuntoje, kurioje esančių maisto produktų dalelės yra didelės (pvz., džiovintos figos arba žemės riešutai). Tam, kad ėminio reprezentatyvumas liktų toks pats, jungtinio ėminio, paimto iš siuntos, kurioje esančių maisto produktų dalelės yra didelės, masė turėtų būti didesnė nei jungtinio ėminio, paimto iš siuntos, kurioje esančių maisto produktų dalelės yra mažesnės. Kadangi mikotoksinų pasiskirstymas perdirbtuose produktuose yra dažniausiai vienodesnis nei neperdirbtuose grūdų produktuose, reikėtų numatyti paprastesnes perdirbtų produktų ėminių ėmimo nuostatas.

(8) Todėl Direktyvas 98/53/EB, 2002/26/EB, 2003/78/EB ir 2005/38/EB reikėtų panaikinti.

(9) Reikėtų, kad šio reglamento taikymo data sutaptų su 2005 m. birželio 6 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 856/2005, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 466/2001 dėl *Fusarium* toksinų, taikymo ([2]) data.

(10) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Ėminiai, skirti oficialiai mikotoksinų kiekio maisto produktuose kontrolei, imami taikant I priede nustatytus metodus.

2 straipsnis

Ėminiai, skirti oficialiai mikotoksinų kiekio maisto produktuose kontrolei, turi atitikti II priede nustatytus kriterijus.

3 straipsnis

Direktyvos 98/53/EB, 2002/26/EB, 2003/78/EB ir 2005/38/EB yra panaikinamos.

Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

([1]) OL L 143, 2005 6 7, p. 18.
([2]) OL L 143, 2005 6 7, p. 3.

▼B

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2006 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

▼B

I PRIEDAS ([1])

ĖMINIŲ ĖMIMO METODAI, SKIRTI OFICIALIAI MIKOTOKSINŲ KIEKIO MAISTO PRODUKTUOSE KONTROLEI

A. BENDROSIOS NUOSTATOS

Oficiali kontrolė atliekama pagal Reglamento (EB) Nr. 882/2004 nuostatas. Toliau pateikiamos bendrosios nuostatos taikomos nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 882/2004 nuostatų.

A.1. **Tikslas ir taikymo sritis**

Ėminiai, skirti oficialiai kontroliuoti mikotoksinų kiekį maisto produktuose, imami taikant šiame priede nurodytus metodus. Taip gauti jungtiniai ėminiai laikomi reprezentatyviais siuntų ėminiais. Pagal laboratoriniuose ėminiuose nustatytą medžiagos kiekį sprendžiama, ar jis atitinka Reglamente (EB) Nr. 466/2001 nustatytą didžiausią leistiną kiekį.

A.2. **Sąvokų apibrėžimai**

Šiame priede vartojamos šios sąvokų apibrėžtys:

A.2.1. siunta – identifikuojamas vienu metu pristatytų maisto produktų, turinčių, kaip nustato pareigūnas, bendrų savybių, pvz., vienodą kilmę, rūšį, pakuotės tipą, tą patį pakuotoją, siuntėją arba vienodus žymenis, kiekis;

A.2.2. siuntos dalis – nustatyta didelės siuntos dalis, kuriai turi būti taikomas ėminių ėmimo metodas; kiekvieną siuntos dalį turi būti galima fiziškai atskirti ir identifikuoti;

A.2.3. pavienis ėminys – medžiagos, paimtos iš siuntos arba siuntos dalies vienos vietos, kiekis;

A.2.4. jungtinis ėminys – visų siuntos arba siuntos dalies pavienių ėminių bendras kiekis;

A.2.5. laboratorinis ėminys – laboratorijoms skirtas ėminys.

A.3. **Bendrosios nuostatos**

A.3.1. *Personalas*

Ėminius ima valstybės narės paskirtas įgaliotas asmuo.

A.3.2. *Medžiaga, iš kurios imami ėminiai*

Iš kiekvienos tirtinos siuntos ėminiai turi būti imami atskirai. Laikantis ėminių, skirtų įvairių mikotoksinų kiekiui nustatyti, ėmimo specialiųjų nuostatų, didelės siuntos turi būti dalijamos į dalis, o ėminiai iš šių siuntų dalių turi būti imami atskirai.

A.3.3. *Atsargumo priemonės*

Imant ir ruošiant ėminius būtina imtis atsargumo priemonių, kad būtų išvengta bet kokių pokyčių, kurie turėtų poveikį:

— mikotoksinų koncentracijai, neigiamai paveiktų analizinį nustatymą arba dėl kurių jungtiniai ėminiai taptų nereprezentatyvūs,

— siuntose, iš kurių imami ėminiai, esančio maisto saugai.

([1]) Kompetentingoms institucijoms skirtą orientacinį dokumentą dėl aflatoksinų naudojimą reglamentuojančių ES teisės aktų laikymosi kontrolės galima rasti http://europa.eu.int/comm/food/food/chemicalsafety/contaminants/aflatoxin_guidance_en.pdf. Orientaciniame dokumente pateikiama papildoma praktinė informacija, tačiau tame dokumente pateikta informacija tik papildo šio reglamento nuostatas.

▼B

Taip pat būtina imtis visų priemonių, užtikrinančių ėminius imančių asmenų saugą.

A.3.4. *Pavieniai ėminiai*

Pavieniai ėminiai turi būti imami, kiek tai įmanoma, iš įvairių siuntos arba siuntos dalies vietų. Jeigu šios tvarkos nesilaikoma, šį faktą reikia užregistruoti, kaip numatyta I priedo A.3.8 punkte.

A.3.5. *Jungtinio ėminio ruošimas*

Jungtinis ėminys sudaromas sujungus pavienius ėminius.

A.3.6. *Kartotiniai ėminiai*

Kartotiniai ėminiai, imami teisės aktų vykdymo, prekybos (gynybos) ir kreipimosi į arbitrą (arbitražo) tikslais, turi būti imami iš homogenizuoto jungtinio ėminio, jeigu tokia procedūra neprieštarauja maisto verslo subjektų teises reglamentuojančioms valstybių narių taisyklėms.

A.3.7. *Ėminių pakavimas ir siuntimas*

Kiekvienas ėminys dedamas į švarią, iš inertiškos medžiagos pagamintą talpyklą, tinkamai apsaugančią nuo užteršimo ir pakenkimo vežant. Reikia laikytis visų atsargumo priemonių, kad laikant arba vežant ėminį nepakistų jo sudėtis.

A.3.8. *Ėminių plombavimas ir ženklinimas*

Kiekvienas oficialiai kontrolei skirtas ėminys plombuojamas jo ėmimo vietoje ir identifikuojamas laikantis valstybių narių taisyklių.

Kiekvienas ėminių paėmimo atvejis turi būti registruojamas, kad galima būtų vienareikšmiškai identifikuoti siuntą, nurodant ėminio paėmimo datą bei vietą ir kitą informaciją, galinčią padėti analizę atliekančiam asmeniui.

A.4. **Įvairūs siuntų tipai**

Gali būti prekiaujama nefasuotais maisto produktais ir konteineriuose bei atskirose pakuotėse, tokiose kaip maišai, krepšiai, mažmeninės prekybos pakuotės, laikomais maisto produktais. Ėminių ėmimo metodas gali būti taikomas visoms skirtingais būdais į rinką pateiktoms prekėms.

Nepažeidžiant kitose šio priedo dalyse nurodytų specialiųjų nuostatų, gali būti taikoma ši orientacinė ėminių iš siuntų, sudarytų iš produktų, kuriais prekiaujama atskirose pakuotėse, tokiose kaip maišai, krepšiai, mažmeninės prekybos pakuotės, ėmimo formulė:

$$\text{Ėminių ėmimo dažnis (ĖĖD) } n = \frac{\text{siuntos masė} \times \text{pavienio ėminio masė}}{\text{jungtinio ėminio masė} \times \text{atskiros pakuotės masė}}$$

— masė: kg,

— ėminių ėmimo dažnis (ĖĖD): kiekvienas n-tasis maišas arba pakuotė, iš kurios turi būti imamas pavienis ėminys (trupmenos dešimtosios dalys suapvalinamos iki artimiausio sveiko skaičiaus).

B. GRŪDŲ IR GRŪDŲ PRODUKTŲ ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leistiną aflatoksino B1 kiekį, bendrą aflatoksinų kiekį, ochratoksino A ir *Fusarium* toksinų kiekį grūduose ir grūdų produktuose.

▼B

B.1. **Pavienio ėminio masė**

Jeigu I priedo B dalyje nenurodyta kitaip, pavienis ėminys turi sverti apie 100 gramų.

Jeigu siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės.

Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra didesnė kaip 100 g, jungtinio ėminio masė bus didesnė kaip 10 kg. Jeigu vienos mažmeninės pakuotės masė yra daug didesnė kaip 100 g, iš kiekvienos atskiros mažmeninės pakuotės imamas 100 g pavienis ėminys. Tai galima atlikti imant ėminius arba laboratorijoje. Vis dėlto, jeigu taikant tokią ėminių ėmimo tvarką dėl apgadintos siuntos (dėl įpakavimo būdų, gabenimo priemonių ir t. t.) atsirastų nepageidaujamų komercinių pasekmių, galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą. Pavyzdžiui, jeigu vertingas produktas parduodamas mažmeninėse pakuotėse po 500 g arba 1 kg, jungtinis ėminys gali būti sudarytas sudėjus mažiau pavienių ėminių nei nurodyta 1 ir 2 lentelėse, tačiau jungtinio ėminio masė turi būti lygi 1 ir 2 lentelėse nurodytai reikiamai jungtinio ėminio masei.

Jeigu mažmeninė pakuotė sveria mažiau kaip 100 g ir jeigu skirtumas nėra labai didelis, viena mažmeninė pakuotė turi būti laikoma vienu pavieniu ėminiu – tada jungtinio ėminio masė yra mažesnė kaip 10 kg. Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra daug mažesnė kaip 100 g, vieną pavienį ėminį sudaro dvi arba daugiau mažmeninių pakuočių, o jo masė turi kuo labiau atitikti 100 g.

B.2. **Bendroji grūdų ir grūdų produktų ėminių ėmimo metodo apžvalga**

▼M2

1 lentelė

Siuntų padalijimas į siuntų dalis atsižvelgiant į produktą ir siuntos masę

Prekė	Siuntos masė (t)	Siuntos dalių masė arba skaičius	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
Grūdai ir grūdų produktai	> 300 ir < 1 500	3 siuntos dalys	100	10
	≥ 50 ir ≤ 300	100 tonų	100	10
	< 50	—	3–100 (*)	1–10

(*) Atsižvelgiant į siuntos masę, žr. 2 lentelę.

▼B

B.3. **Grūdų ir grūdų produktų, kurių siuntos sveria ≥ 50 tonų, ėminių ėmimo nuostatos**

— Jeigu siuntos dalis galima fiziškai atskirti, kiekviena siunta turi būti dalijama į siuntos dalis pagal 1 lentelę. Atsižvelgiant į tai, kad siuntos masė ne visuomet yra tikslus siuntos dalių kartotinis, siuntos dalies masė gali būti didesnė už nurodytą masę ne daugiau kaip 20 %. Jeigu siuntos negalima fiziškai padalinti į siuntos dalis, iš siuntos imama ne mažiau kaip 100 pavienių ėminių. ►M2 Siuntų, kurių masė > 500 t, pavienių ėminių skaičius nustatytas I priedo L.2 dalyje. ◄

— Ėminiai iš kiekvienos siuntos dalies imami atskirai.

▼B

— Pavienių ėminių skaičius: 100. Jungtinio ėminio masė = 10 kg.

— Jeigu šiame punkte aprašyto ėminių ėmimo metodo neįmanoma taikyti dėl nepriimtinų komercinių pasekmių, kurios atsirastų dėl apgadintos siuntos (dėl įpakavimo būdų, gabenimo priemonių ir t. t.), galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, jei jis yra kiek įmanoma reprezentatyvus ir yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais. Alternatyvų ėminių ėmimo metodą galima taikyti ir tais atvejais, kai praktiškai nėra įmanoma taikyti pirmiau minėto ėminių ėmimo metodo, pavyzdžiui, tais atvejais, kai didelės grūdų siuntos laikomos sandėliuose arba kai grūdai laikomi silosinėse ►M2 [1] ◄.

B.4. **Grūdų ir grūdų produktų, kurių siuntos sveria < 50 tonų, ėminių ėmimo metodas**

Grūdų ir grūdų produktų siuntoms, sveriančioms mažiau kaip 50 tonų, turi būti taikomas pavienių ėminių ėmimo planas, kai, atsižvelgiant į siuntos masę, imama nuo 10 iki 100 pavienių ėminių ir gaunamas jungtinis ėminys, kurio masė – nuo 1 iki 10 kg. Iš labai mažų siuntų (≤ 0,5 tonos) galima imti mažiau pavienių ėminių, tačiau iš jų sudarytas jungtinis ėminys tokiu atveju taip pat turi sverti ne mažiau kaip 1 kg.

2 lentelėje pateikti skaičiai gali būti naudojami pavienių ėminių skaičiui nustatyti.

2 lentelė

Pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti atsižvelgiant į grūdų ir grūdų produktų siuntos masę, skaičius

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
≤ 0,05	3	1
> 0,05–≤ 0,5	5	1
> 0,5–≤ 1	10	1
> 1–≤ 3	20	2
> 3–≤ 10	40	4
> 10–≤ 20	60	6
> 20–≤ 50	100	10

B.5. **Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis I priedo B dalies nuostatomis.

[1] Tokių siuntų ėminiai imami laikantis L dalyje nustatytų taisyklių. Didelių siuntų ėminių ėmimo gairės išdėstytos rekomendaciniame dokumente, pateiktame interneto svetainėje http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/guidance-sampling-final.pdf
Siekiančių užtikrinti atitiktį teisės aktų nuostatoms maisto tvarkymo subjektų taikomos standartą EN ISO 24333:2009 arba GAFTA ėminių ėmimo taisykles Nr. 124 atitinkančios ėminių ėmimo taisyklės yra lygiavertės L dalyje nustatytoms ėminių ėmimo taisyklėms.
Jei siuntų ėminiai imami *Fusarium* toksinams nustatyti, siekiančių užtikrinti atitiktį teisės aktų nuostatoms maisto tvarkymo subjektų taikomos standartą EN ISO 24333:2009 arba GAFTA ėminių ėmimo taisykles Nr. 124 atitinkančios ėminių ėmimo taisyklės yra lygiavertės B dalyje nustatytoms ėminių ėmimo taisyklėms.

▼B

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tas metodas yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais. Bet kokiu atveju jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg ([1]).

B.6. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— Priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

— Atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

C. DŽIOVINTŲ VAISIŲ, ĮSKAITANT DŽIOVINTAS VYNUOGES BEI JŲ PRODUKTUS IR IŠSKYRUS DŽIOVINTAS FIGAS, ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leistiną:

— aflatoksino B1 kiekį ir bendrą aflatoksinų kiekį džiovintuose vaisiuose, išskyrus džiovintas figas, ir

— ochratoksino A kiekį džiovintose vynuogėse (*Currants* veislės, *Sultana* veislės ir razinose).

C.1. **Pavienio ėminio masė**

Jeigu I priedo C dalyje nenurodyta kitaip, pavienis ėminys turi sverti apie 100 gramų.

Jeigu siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės.

Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra didesnė kaip 100 g, jungtinio ėminio masė bus didesnė kaip 10 kg. Jeigu vienos mažmeninės pakuotės masė yra daug didesnė kaip 100 g, iš kiekvienos atskiros mažmeninės pakuotės imamas 100 g pavienis ėminys. Tai galima atlikti imant ėminius arba laboratorijoje. Vis dėlto, jeigu taikant tokią ėminių ėmimo tvarką atsirastų nepageidaujamų komercinių pasekmių dėl apgadintos siuntos (dėl įpakavimo būdų, gabenimo priemonių ir t. t.), galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą. Pavyzdžiui, jeigu vertingas produktas parduodamas mažmeninėse pakuotėse po 500 g arba 1 kg, jungtinis ėminys gali būti sudarytas sudėjus mažiau pavienių ėminių nei nurodyta 1 ir 2 lentelėse, tačiau jungtinio ėminio masė turi atitikti 1 ir 2 lentelėse nurodytą reikiamą jungtinio ėminio masę.

Jeigu mažmeninė pakuotė sveria mažiau kaip 100 g ir jeigu skirtumas nėra labai didelis, viena mažmeninė pakuotė turi būti laikoma vienu pavieniu ėminiu – tada jungtinio ėminio masė yra mažesnė kaip 10 kg. Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra daug mažesnė kaip 100 g, vieną pavienį ėminį sudaro dvi arba daugiau mažmeninių pakuočių, o jo masė turi kuo labiau atitikti 100 g.

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼B

C.2. **Bendroji džiovintų vaisių, išskyrus figas, ėminių ėmimo metodo apžvalga**

1 lentelė

Siuntų padalijimas į siuntų dalis atsižvelgiant į produktą ir siuntos masę

Prekė	Siuntos masė (t)	Siuntos dalių masė arba skaičius	Atskirų ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
Džiovinti vaisiai	≥ 15	15–30 tonų	100	10
	< 15	—	10–100 (*)	1–10

(*) Atsižvelgiant į siuntos masę, žr. šios priedo dalies 2 lentelę.

C.3. **Džiovintų vaisių, išskyrus figas (kai siuntos sveria ≥ 15 tonų), ėminių ėmimo metodas**

— Jeigu siuntos dalis galima fiziškai atskirti, kiekviena siunta turi būti dalijama į siuntos dalis pagal 1 lentelę. Atsižvelgiant į tai, kad siuntos masė ne visuomet yra tikslus siuntos dalių kartotinis, siuntos dalies masė gali būti didesnė už nurodytą masę ne daugiau kaip 20 %.

— Ėminiai iš kiekvienos siuntos dalies imami atskirai.

— Pavienių ėminių skaičius: 100. Jungtinio ėminio masė = 10 kg.

— Jeigu pirmiau aprašyto ėminių ėmimo metodo neįmanoma taikyti dėl komercinių pasekmių, kurios atsirastų dėl apgadintos siuntos (dėl įpakavimo būdų, gabenimo priemonių ir t. t.), gali būti taikomas kitoks ėminių ėmimo metodas, tačiau jis turi būti kuo reprezentatyvesnis ir išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais.

C.4. **Džiovintų vaisių, išskyrus figas (kai siuntos sveria < 15 tonų), ėminių ėmimo metodas**

Džiovintų vaisių, išskyrus figas, siuntoms, sveriančioms mažiau kaip 15 tonų, turi būti taikomas pavienių ėminių ėmimo planas, kai, atsižvelgiant į siuntos masę, imama nuo 10 iki 100 pavienių ėminių ir gaunamas jungtinis ėminys, kurio masė – nuo 1 iki 10 kg.

Lentelėje pateikti skaičiai gali būti naudojami pavienių ėminių skaičiui nustatyti.

2 lentelė

Pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti atsižvelgiant į džiovintų vaisių siuntos masę, skaičius

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
≤ 0,1	10	1
> 0,1–≤ 0,2	15	1,5
> 0,2–≤ 0,5	20	2
> 0,5–≤ 1,0	30	3
> 1,0–≤ 2,0	40	4
> 2,0–≤ 5,0	60	6
> 5,0–≤ 10,0	80	8
> 10,0–≤ 15,0	100	10

▼B

C.5. **Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies nuostatomis.

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tas metodas yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais. Bet kokiu atveju jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg ([1]).

C.6. **Specialiosios džiovintų vaisių, išskyrus džiovintas figas, kuriais prekiaujama vakuuminėse pakuotėse, ėminių ėmimo nuostatos**

Iš siuntų, kurios sveria 15 tonų arba daugiau, turi būti imami mažiausiai 25 pavieniai ėminiai, sudarantys 10 kg jungtinį ėminį, o iš siuntų, kurios sveria mažiau kaip 15 tonų, turi būti imama 25 % pavienių ėminių skaičiaus, nurodyto 2 lentelėje, sudarantys jungtinį ėminį, kurio masė atitinka siuntos, iš kurios imami ėminiai, masę (žr. 2 lentelę).

C.7. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— Priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

— Atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

D. DŽIOVINTŲ FIGŲ, ŽEMĖS RIEŠUTŲ IR RIEŠUTŲ ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leistiną aflatoksino B1 kiekį ir bendrą aflatoksinų kiekį, kiekį džiovintose figose, žemės riešutuose ir riešutuose.

▼M1

D.1. **Džiovintų figų ėminių ėmimo metodas**

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leidžiamąją aflatoksino B1 koncentraciją ir bendrą aflatoksinų koncentraciją džiovintose figose.

D.1.1. *Pavienio ėminio masė*

Jeigu I priedo D.1 dalyje nenurodyta kitaip, pavienis ėminys turi sverti apie 300 gramų.

Jeigu siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės.

Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra didesnė kaip 300 g, jungtinio ėminio masė bus didesnė kaip 30 kg. Jeigu vienos mažmeninės pakuotės masė yra daug didesnė kaip 300 g, iš kiekvienos atskiros mažmeninės pakuotės imamas 300 g pavienis ėminys. Tai galima atlikti imant ėminius arba laboratorijoje. Vis dėlto, jeigu taikant tokią ėminių ėmimo tvarką atsirastų nepageidaujamų komercinių pasekmių dėl apgadintos siuntos (dėl pakavimo būdų, gabenimo priemonių ir kt.), galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą. Pavyzdžiui, jeigu vertingas produktas parduodamas mažmeninėse pakuotėse po 500 g arba 1 kg, jungtinis

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼M1

ėminys gali būti sudarytas sudėjus mažiau pavienių ėminių nei nurodyta 1, 2 ir 3 lentelėse, tačiau jungtinio ėminio masė turi atitikti 1, 2 ir 3 lentelėse nurodytą reikiamą jungtinio ėminio masę.

Jeigu mažmeninė pakuotė sveria mažiau kaip 300 g ir jeigu skirtumas nėra labai didelis, viena mažmeninė pakuotė turi būti laikoma vienu pavieniu ėminiu – tada jungtinio ėminio masė yra mažesnė kaip 30 kg. Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra daug mažesnė kaip 300 g, vieną pavienį ėminį sudaro dvi arba daugiau mažmeninių pakuočių, o jo masė turi kuo labiau atitikti 300 g.

D.1.2. *Bendroji džiovintų figų ėminių ėmimo metodo apžvalga*

1 lentelė

Siuntų padalijimas į siuntų dalis atsižvelgiant į produktą ir siuntos masę

Prekė	Siuntos masė (t)	Siuntos dalių masė arba skaičius	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
Džiovintos figos	≥ 15	15–30 tonų	100	30
	< 15	—	10–100 (*)	≤ 30

(*) Atsižvelgiant į siuntos masę, žr. šio priedo D.1 dalies 2 lentelę.

D.1.3. *Džiovintų figų ėminių ėmimo metodas (kai siuntos svoris ≥ 15 tonų):*

— jeigu siuntos dalis galima fiziškai atskirti, kiekviena siunta turi būti dalijama į siuntos dalis pagal 1 lentelę. Atsižvelgiant į tai, kad siuntos masė ne visuomet yra tikslus siuntos dalių masių kartotinis, siuntos dalies masė gali būti didesnė už nurodytą masę ne daugiau kaip 20 %,

— ėminiai iš kiekvienos siuntos dalies imami atskirai,

— pavienių ėminių skaičius: 100,

— jungtinio ėminio masė yra 30 kg; prieš sumalant jis sumaišomas ir padalijamas į tris lygius laboratorinius ėminius po 10 kg (džiovintų figų, kurios dar bus rūšiuojamos arba kitaip fiziškai apdorojamos, dalyti į tris laboratorinius ėminius nebūtina, tačiau tai priklauso nuo to, ar yra įrenginys, kuriuo galima homogenizuoti 30 kg ėminį),

— kiekvienas laboratorinis 10 kg svorio ėminys turi būti gerai sumalamas ir kruopščiai išmaišomas, siekiant visiškai jį homogenizuoti, laikantis II priedo nuostatų,

— jeigu pirmiau aprašyto ėminių ėmimo metodo neįmanoma taikyti dėl nepriimtinų komercinių pasekmių, kurios atsirastų dėl apgadintos siuntos (dėl pakavimo būdų, gabenimo priemonių ir kt.), gali būti taikomas kitoks ėminių ėmimo metodas, tačiau jis turi būti kuo reprezentatyvesnis ir išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais.

D.1.4. *Džiovintų figų ėminių ėmimo metodas (kai siuntos svoris < 15 tonų)*

Pavienių ėminių skaičius priklauso nuo siuntos masės: imama mažiausiai 10 ir daugiausiai 100 ėminių.

▼M1

2 lentelėje pateikti skaičiai gali būti naudojami pavienių ėminių ir dalių, į kurias turi būti padalytas jungtinis ėminys, skaičiui nustatyti.

2 lentelė

Pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti atsižvelgiant į siuntos masę, skaičius ir dalių, į kurias turi būti padalytas jungtinis ėminys, skaičius

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg) (jungtinių ėminių, paimtų iš siuntų, kurias sudaro mažmeninės pakuotės, masė gali skirtis – žr. D.1.1 punktą)	Laboratorinių ėminių, gautų iš jungtinio ėminio, skaičius
≤ 0,1	10	3	1 (nedalijama)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	4,5	1 (nedalijama)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	6	1 (nedalijama)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	9 (- < 12 kg)	1 (nedalijama)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	12	2
> 2,0 – ≤ 5,0	60	18 (- < 24 kg)	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	24	3
> 10,0 – ≤ 15,0	100	30	3

— Jungtinio ėminio masė yra ≤ 30 kg; prieš sumalant jis sumaišomas ir padalijamas į du arba tris lygius laboratorinius ėminius po ≤ 10 kg (džiovintų figų, kurios dar bus rūšiuojamos arba kitaip fiziškai apdorojamos, dalyti į du arba tris laboratorinius ėminius nebūtina, tačiau tai priklauso nuo to, ar yra įrenginys, kuriuo galima homogenizuoti ėminius iki 30 kg),

Jeigu jungtinis ėminys sveria mažiau kaip 30 kg, į laboratorinius ėminius jis dalijamas taip:

— < 12 kg: į laboratorinius ėminius nedalijamas,

— ≥ 12–< 24 kg: dalijamas į du laboratorinius ėminius,

— ≥ 24 kg: dalijamas į 3 laboratorinius ėminius.

— kiekvienas laboratorinis ėminys gerai sumalamas ir kruopščiai išmaišomas, siekiant visiškai jį homogenizuoti, laikantis II priedo nuostatų,

— jeigu pirmiau aprašyto ėminių ėmimo metodo neįmanoma taikyti dėl nepriimtinų komercinių pasekmių, kurios atsirastų dėl apgadintos siuntos (dėl pakavimo būdų, gabenimo priemonių ir kt.), gali būti taikomas kitoks ėminių ėmimo metodas, tačiau jis turi būti kuo reprezentatyvesnis ir išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais.

D.1.5. *Antrinių produktų ir sudėtinių maisto produktų ėminių ėmimo metodas*

D.1.5.1. Antriniai produktai, kurių dalelės sveria labai nedaug (aflatoksinai pasiskirstę vienodai)

— Pavienių ėminių skaičius: 100; iš siuntų, kurios sveria iki 50 tonų, imama nuo 10 iki 100 ėminių, atsižvelgiant į siuntos masę (žr. 3 lentelę),

▼M1

3 lentelė

Pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti atsižvelgiant į siuntos masę, skaičius

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
≤ 1	10	1
> 1 – ≤ 3	20	2
> 3 – ≤ 10	40	4
> 10 – ≤ 20	60	6
> 20 – ≤ 50	100	10

— pavienio ėminio masė turi būti apie 100 g. Jei siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės,

— jungtinio ėminio masė yra gerai išmaišyti 1–10 kg.

D.1.5.2. Kiti antriniai produktai, kurių dalelės santykinai didelės (aflatoksinai pasiskirstę nevienodai)

Džiovintų figų ėminių ėmimo metodas ir priėmimo kriterijai (D.1.3 ir D.1.4).

D.1.6. *Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu*

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies nuostatomis.

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitus veiksmingus ėminių ėmimo metodus, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tie metodai yra išsamiai aprašyti bei patvirtinti dokumentais. Bet kokiu atveju jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg ([1]).

D.1.7. *Specialusis džiovintų figų ir antrinių produktų, kuriais prekiaujama vakuuminėse pakuotėse, ėminių ėmimo metodas*

D.1.7.1. Džiovintos figos

Iš siuntų, kurios sveria 15 tonų arba daugiau, turi būti imama mažiausiai 50 pavienių ėminių, sudarančių 30 kg jungtinį ėminį, o iš siuntų, kurios sveria mažiau kaip 15 tonų, turi būti imama 50 % pavienių ėminių, nurodytų 2 lentelėje, iš kurių sudaromas jungtinis ėminys, kurio masė atitinka siuntos, iš kurios imami ėminiai, masę (žr. 2 lentelę).

D.1.7.2. Antriniai džiovintų figų produktai, kurių dalelės yra mažos

Iš siuntų, kurios sveria 50 tonų arba daugiau, turi būti imami mažiausiai 25 pavieniai ėminiai, sudarantys 10 kg jungtinį ėminį, o iš siuntų, kurios sveria mažiau kaip 50 tonų, turi būti imama 25 % pavienių ėminių, nurodytų 2 lentelėje, iš kurių sudaromas jungtinis ėminys, kurio masė atitinka siuntos, iš kurios imami ėminiai, masę (žr. 3 lentelę).

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼M1

D.1.8. *Siuntos arba siuntos dalies priėmimas*

Džiovintos figos, kurios bus rūšiuojamos arba kitaip fiziškai apdorojamos:

— priimamos, jeigu jungtiniame ėminyje arba visuose laboratoriniuose ėminiuose bendrai neviršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį,

— atmetamos, jeigu jungtiniame ėminyje arba visuose laboratoriniuose ėminiuose bendrai neabejotinai viršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

Džiovintos figos, skirtos tiesiogiai žmonėms vartoti:

— priimamos, jeigu nė viename laboratoriniame ėminyje neviršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį,

— atmetamos, jeigu viename arba daugiau laboratorinių ėminių neabejotinai viršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

Kai jungtinis ėminys sveria 12 kg ar mažiau:

— priimamas, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį,

— atmetamas, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

D.2. **Žemės riešutų, kitų aliejinių augalų sėklų, abrikosų branduolių ir riešutų ėminių ėmimo metodas**

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leidžiamąją aflatoksino B1 koncentraciją ir bendrą aflatoksinų koncentraciją žemės riešutuose, kitose aliejinių augalų sėklose, abrikosų branduoliuose ir riešutuose. ►M2 Šis ėminių ėmimo metodas taip pat taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leidžiamą ochratoksino A, aflatoksino B1 ir bendrą aflatoksinų kiekį prieskoniuose, kurių dalelės santykinai didelės (panašaus dydžio kaip žemės riešutai arba didesnės, pvz., muskato riešutai). ◄

D.2.1. *Pavienio ėminio masė*

Jeigu I priedo D.2 dalyje nenurodyta kitaip, pavienis ėminys turi sverti apie 200 gramų.

Jeigu siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės.

Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra didesnė kaip 200 g, jungtinio ėminio masė bus didesnė kaip 20 kg. Jeigu vienos mažmeninės pakuotės masė yra daug didesnė kaip 200 g, iš kiekvienos atskiros mažmeninės pakuotės imamas 200 g pavienis ėminys. Tai galima atlikti imant ėminius arba laboratorijoje. Vis dėlto, jeigu taikant tokią ėminių ėmimo tvarką atsirastų nepageidaujamų komercinių pasekmių dėl apgadintos siuntos (dėl pakavimo būdų, gabenimo priemonių ir kt.), galima taikyti kitokį ėminių ėmimo

▼M1

metodą. Pavyzdžiui, jeigu vertingas produktas parduodamas mažmeninėse pakuotėse po 500 g arba 1 kg, jungtinis ėminys gali būti sudarytas sudėjus mažiau pavienių ėminių nei nurodyta 1, 2 ir 3 lentelėse, tačiau jungtinio ėminio masė turi atitikti 1, 2 ir 3 lentelėse nurodytą reikiamą jungtinio ėminio masę.

Jeigu mažmeninė pakuotė sveria mažiau kaip 200 g ir jeigu skirtumas nėra labai didelis, viena mažmeninė pakuotė turi būti laikoma vienu pavieniu ėminiu – tada jungtinio ėminio masė yra mažesnė kaip 20 kg. Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra daug mažesnė kaip 200 g, vieną pavienį ėminį sudaro dvi arba daugiau mažmeninių pakuočių, o jo masė turi kuo labiau atitikti 200 g.

D.2.2. *Bendroji žemės riešutų, kitų aliejinių augalų sėklų, abrikosų branduolių ir riešutų ėminių ėmimo metodo apžvalga*

1 lentelė

Siuntų padalijimas į siuntų dalis atsižvelgiant į produktą ir siuntos masę

Prekė	Siuntos masė (t)	Siuntos dalių masė arba skaičius	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
Žemės riešutai, kitos aliejinių augalų sėklos, abrikosų branduoliai ir riešutai	≥ 500	100 tonų	100	20
	> 125 ir < 500	5 siuntos dalys	100	20
	≥ 15 ir ≤ 125	25 tonos	100	20
	< 15	—	10–100 (*)	≤ 20

(*) Atsižvelgiant į siuntos masę, žr. šio priedo D.2 dalies 2 lentelę.

D.2.3. *Žemės riešutų, kitų aliejinių augalų sėklų, abrikosų branduolių ir riešutų ėminių ėmimo metodas (kai siuntos svoris ≥ 15 tonų):*

— jeigu siuntos dalis galima fiziškai atskirti, kiekviena siunta turi būti dalijama į siuntos dalis pagal 1 lentelę. Atsižvelgiant į tai, kad siuntos masė ne visuomet yra tikslus siuntos dalių masių kartotinis, siuntos dalies masė gali būti didesnė už nurodytą masę ne daugiau kaip 20 %,

— ėminiai iš kiekvienos siuntos dalies imami atskirai,

— pavienių ėminių skaičius: 100,

— jungtinio ėminio masė yra 20 kg; prieš sumalant jis sumaišomas ir padalijamas į du lygius laboratorinius ėminius po 10 kg (žemės riešutų, kitų aliejinių augalų sėklų, abrikosų branduolių ir riešutų, kurie dar bus rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami, dalyti į du laboratorinius ėminius nebūtina, tačiau tai priklauso nuo to, ar yra įrenginys, kuriuo galima homogenizuoti 20 kg ėminį),

— kiekvienas laboratorinis 10 kg svorio ėminys turi būti gerai sumalamas ir kruopščiai išmaišomas, siekiant visiškai jį homogenizuoti, laikantis II priedo nuostatų,

— jeigu pirmiau aprašyto ėminių ėmimo metodo neįmanoma taikyti dėl komercinių pasekmių, kurios atsirastų dėl apgadintos siuntos (dėl pakavimo būdų, gabenimo priemonių ir kt.), gali būti taikomas kitoks ėminių ėmimo metodas, tačiau jis turi būti kuo reprezentatyvesnis ir išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais.

▼M1

D.2.4. *Žemės riešutų, kitų aliejinių augalų sėklų, abrikosų branduolių ir riešutų ėminių ėmimo metodas (kai siuntos svoris < 15 tonų)*

Pavienių ėminių skaičius priklauso nuo siuntos masės: imama mažiausiai 10 ir daugiausiai 100 ėminių.

2 lentelėje pateikti skaičiai gali būti naudojami pavienių ėminių ir dalių, į kurias turi būti padalytas jungtinis ėminys, skaičiui nustatyti.

2 lentelė

Pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti atsižvelgiant į siuntos masę, skaičius ir dalių, į kurias turi būti padalytas jungtinis ėminys, skaičius

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg) (jungtinių ėminių, paimtų iš siuntų, kurias sudaro mažmeninės pakuotės, masė gali skirtis – žr. D.2.1 punktą)	Laboratorinių ėminių, gautų iš jungtinio ėminio, skaičius
≤ 0,1	10	2	1 (nedalijama)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	3	1 (nedalijama)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	4	1 (nedalijama)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	6	1 (nedalijama)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	8 (–< 12 kg)	1 (nedalijama)
> 2,0 – ≤ 5,0	60	12	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	16	2
> 10,0 – ≤ 15,0	100	20	2

— Jungtinio ėminio masė yra ≤ 20 kg; prieš sumalant jis sumaišomas ir jei būtina padalijamas į du lygius laboratorinius ėminius po ≤ 10 kg (žemės riešutų, kitų aliejinių augalų sėklų, abrikosų branduolių ir riešutų, kurie dar bus rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami, dalyti į du laboratorinius ėminius nebūtina, tačiau tai priklauso nuo to, ar yra įrenginys, kuriuo galima homogenizuoti ėminius iki 20 kg),

Jeigu jungtinis ėminys sveria mažiau kaip 20 kg, į laboratorinius ėminius jis dalijamas taip:

— < 12 kg: į laboratorinius ėminius nedalijamas,

— ≥ 12 kg: dalijamas į du laboratorinius ėminius.

— kiekvienas laboratorinis ėminys gerai sumalamas ir kruopščiai išmaišomas, siekiant visiškai jį homogenizuoti, laikantis II priedo nuostatų,

— jeigu pirmiau aprašyto ėminių ėmimo metodo neįmanoma taikyti dėl nepriimtinų komercinių pasekmių, kurios atsirastų dėl apgadintos siuntos (dėl pakavimo būdų, gabenimo priemonių ir kt.), gali būti taikomas kitoks ėminių ėmimo metodas, tačiau jis turi būti kuo reprezentatyvesnis ir išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais.

▼M1

D.2.5. *Antrinių produktų, išskyrus augalinį aliejų, ir sudėtinių maisto produktų ėminių ėmimo metodas*

D.2.5.1. Antriniai produktai (išskyrus augalinį aliejų), kurių dalelės yra mažos, pvz., miltai, žemės riešutų sviestas (aflatoksinai pasiskirstę vienodai)

— Pavienių ėminių skaičius: 100; iš siuntų, kurios sveria iki 50 tonų, imama nuo 10 iki 100 ėminių, atsižvelgiant į siuntos masę (žr. 3 lentelę),

3 lentelė

Pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti atsižvelgiant į siuntos masę, skaičius

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
≤ 1	10	1
> 1 – ≤ 3	20	2
> 3 – ≤ 10	40	4
> 10 – ≤ 20	60	6
> 20 – ≤ 50	100	10

— pavienio ėminio masė turi būti apie 100 g. Jei siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės,

— jungtinio ėminio masė yra gerai išmaišyti 1–10 kg.

D.2.5.2. Antriniai produktai, kurių dalelės santykinai didelės (aflatoksinai pasiskirstę nevienodai)

Žemės riešutų, kitų aliejinių augalų sėklų, abrikosų branduolių ir riešutų ėminių ėmimo metodas ir priėmimo kriterijai (D.2.3 ir D.2.4).

D.2.6. *Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu*

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies nuostatomis.

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitus veiksmingus ėminių ėmimo metodus, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tie metodai yra išsamiai aprašyti bei patvirtinti dokumentais. Bet kokiu atveju jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg ([1]).

D.2.7. *Specialusis žemės riešutų, kitų aliejinių augalų sėklų, abrikosų branduolių, riešutų ir antrinių produktų, kuriais prekiaujama vakuuminėse pakuotėse, ėminių ėmimo metodas*

D.2.7.1. Pistacijos, žemės riešutai, bertoletijos

Iš siuntų, kurios sveria 15 tonų arba daugiau, turi būti imama mažiausiai 50 pavienių ėminių, sudarančių 20 kg jungtinį ėminį, o iš siuntų, kurios sveria mažiau kaip 15 tonų, turi būti imama 50 % pavienių ėminių, nurodytų 2

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼M1

lentelėje, iš kurių sudaromas jungtinis ėminys, kurio masė atitinka siuntos, iš kurios imami ėminiai, masę (žr. 2 lentelę).

D.2.7.2. Abrikosų branduoliai, riešutai, išskyrus pistacijas ir bertoletijas, ir kitos aliejinių augalų sėklos

Iš siuntų, kurios sveria 15 tonų arba daugiau, turi būti imami mažiausiai 25 pavieniai ėminiai, sudarantys 20 kg jungtinį ėminį, o iš siuntų, kurios sveria mažiau kaip 15 tonų, turi būti imama 25 % pavienių ėminių, nurodytų 2 lentelėje, iš kurių sudaromas jungtinis ėminys, kurio masė atitinka siuntos, iš kurios imami ėminiai, masę (žr. 2 lentelę).

D.2.7.3. Antriniai riešutų, abrikosų branduolių ir žemės riešutų produktai, kurių dalelės yra mažos

Iš siuntų, kurios sveria 50 tonų arba daugiau, turi būti imami mažiausiai 25 pavieniai ėminiai, sudarantys 10 kg jungtinį ėminį, o iš siuntų, kurios sveria mažiau kaip 50 tonų, turi būti imama 25 % pavienių ėminių, nurodytų 3 lentelėje, iš kurių sudaromas jungtinis ėminys, kurio masė atitinka siuntos, iš kurios imami ėminiai, masę (žr. 3 lentelę).

D.2.8. *Siuntos arba siuntos dalies priėmimas*

Žemės riešutai, kitos aliejinių augalų sėklos, abrikosų branduoliai ir riešutai, kurie bus rūšiuojami arba kitaip fiziškai apdorojami:

— priimami, jeigu jungtiniame ėminyje arba visuose laboratoriniuose ėminiuose bendrai neviršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį,

— atmetami, jeigu jungtiniame ėminyje arba visuose laboratoriniuose ėminiuose bendrai neabejotinai viršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

Žemės riešutai, kitos aliejinių augalų sėklos, abrikosų branduoliai ir riešutai, skirti tiesiogiai žmonėms vartoti:

— priimami, jeigu nė viename laboratoriniame ėminyje neviršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį,

— atmetami, jeigu viename arba abiejuose laboratoriniuose ėminiuose neabejotinai viršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

Kai jungtinis ėminys sveria 12 kg ar mažiau:

— priimamas, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį,

— atmetamas, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

▼B

E. PRIESKONIŲ ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

▼M2

Šis ėminių ėmimo metodas taip pat taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leidžiamą ochratoksino A, aflatoksino B1 ir bendrą aflatoksinų kiekį prieskoniuose, išskyrus tuos, kurių dalelės santykinai didelės (nevienodas mikotoksinų teršalų pasiskirstymas).

▼B

E.1. **Pavienio ėminio masė**

Jeigu I priedo E dalyje nenurodyta kitaip, pavienis ėminys turi sverti apie 100 gramų.

Jeigu siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės.

Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra didesnė kaip 100 g, jungtinio ėminio masė bus didesnė kaip 10 kg. Jeigu vienos mažmeninės pakuotės masė yra daug didesnė kaip 100 g, iš kiekvienos atskiros mažmeninės pakuotės imamas 100 g pavienis ėminys. Tai galima atlikti imant ėminius arba laboratorijoje. Vis dėlto, jeigu taikant tokią ėminių ėmimo tvarką atsirastų nepageidaujamų komercinių pasekmių dėl apgadintos siuntos (dėl įpakavimo būdų, gabenimo priemonių ir t. t.), galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą. Pavyzdžiui, jeigu vertingas produktas parduodamas mažmeninėse pakuotėse po 500 g arba 1 kg, jungtinis ėminys gali būti sudarytas sudėjus mažiau pavienių ėminių nei nurodyta 1 ir 2 lentelėse, tačiau jungtinio ėminio masė turi atitikti 1 ir 2 lentelėse nurodytą reikiamą jungtinio ėminio masę.

Jeigu mažmeninė pakuotė sveria mažiau kaip 100 g ir jeigu skirtumas nėra labai didelis, viena mažmeninė pakuotė turi būti laikoma vienu pavieniu ėminiu – tada jungtinio ėminio masė yra mažesnė kaip 10 kg. Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra daug mažesnė kaip 100 g, vieną pavienį ėminį sudaro dvi arba daugiau mažmeninių pakuočių, o jo masė turi kuo labiau atitikti 100 g.

E.2. **Bendroji prieskonių ėminių ėmimo metodo apžvalga**

1 lentelė

Siuntų padalijimas į siuntų dalis atsižvelgiant į produktą ir siuntos masę

Prekė	Siuntos masė (t)	Siuntos dalių masė arba skaičius	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
Prieskoniai	≥ 15	25 tonos	100	10
	< 15	—	5–100 (*)	0,5–10

(*) Atsižvelgiant į siuntos masę, žr. šios priedo dalies 2 lentelę.

E.3. **Prieskonių ėminių ėmimo metodas (kai siuntos svoris ≥ 15 tonų)**

— Jeigu siuntos dalis galima fiziškai atskirti, kiekviena siunta turi būti dalijama į siuntos dalis pagal 1 lentelę. Atsižvelgiant į tai, kad siuntos masė ne visuomet yra tikslus siuntos dalių kartotinis, siuntos dalies masė gali būti didesnė už nurodytą masę ne daugiau kaip 20 %.

— Ėminiai iš kiekvienos siuntos dalies imami atskirai.

— Pavienių ėminių skaičius: 100. Jungtinio ėminio masė = 10 kg.

— Jeigu pirmiau aprašyto ėminių ėmimo metodo neįmanoma taikyti dėl nepriimtinų komercinių pasekmių, kurios atsirastų dėl apgadintos siuntos (dėl įpakavimo būdų, gabenimo priemonių ir t. t.), galima

▼B

taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, tačiau jis turi būti kiek įmanoma reprezentatyvus ir išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais.

E.4. **Prieskonių ėminių ėmimo metodas (kai siuntos svoris < 15 tonų)**

Prieskonių siuntoms, sveriančioms mažiau kaip 15 tonų, taikomas pavienių ėminių ėmimo planas, kai, atsižvelgiant į siuntos masę, imama nuo 5 iki 100 pavienių ėminių ir gaunamas jungtinis ėminys, kurio masė – nuo 0,5 iki 10 kg.

Lentelėje pateikti skaičiai gali būti naudojami pavienių ėminių skaičiui nustatyti.

2 lentelė

Pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti atsižvelgiant į prieskonių siuntos masę, skaičius

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
≤ 0,01	5	0,5
> 0,01–≤ 0,1	10	1
> 0,1–≤ 0,2	15	1,5
> 0,2–≤ 0,5	20	2
> 0,5–≤ 1,0	30	3
> 1,0–≤ 2,0	40	4
> 2,0–≤ 5,0	60	6
> 5,0–≤ 10,0	80	8
> 10,0–≤ 15,0	100	10

E.5. **Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies ėminių ėmimo nuostatomis.

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tas metodas yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais. Bet kokiu atveju jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 0,5 kg ([1]).

E.6. **Specialusis prieskonių, kuriais prekiaujama vakuuminėse pakuotėse, ėminių ėmimo metodas**

Iš siuntų, kurios sveria 15 tonų arba daugiau, turi būti imami mažiausiai 25 pavieniai ėminiai, sudarantys 10 kg jungtinį ėminį, o iš siuntų, kurios sveria mažiau kaip 15 tonų, turi būti imama 25 % pavienių ėminių skaičiaus, nurodyto 2 lentelėje, sudarantys jungtinį ėminį, kurio masė atitinka siuntos, iš kurios imami ėminiai, masę (žr. 2 lentelę).

E.7. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— Priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

— Atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 0,5 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 0,5 kg.

▼B

F. PIENO IR PIENO PRODUKTŲ ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS; MIŠINIAI KŪDIKIAMS IKI 4–6 MĖN. IR MIŠINIAI VYRESNIEMS KAIP 4 MĖN. KŪDIKIAMS, ĮSKAITANT PIENĄ KŪDIKIAMS IKI 4–6 MĖN. IR VYRESNIEMS KAIP 4 MĖN KŪDIKIAMS

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leistiną aflatoksino M1 kiekį piene ir pieno produktuose, mišiniuose kūdikiams iki 4–6 mėn. ir vyresniems kaip 4 mėn. kūdikiams, įskaitant pieną kūdikiams iki 4–6 mėn. ir vyresniems kaip 4 mėn. kūdikiams, ir specialios medicininės paskirties dietiniuose maisto produktuose kūdikiams (pienas ir pieno produktai).

F.1. **Pieno, pieno produktų, mišinių kūdikiams iki 4–6 mėn. ir vyresniems kaip 4 mėn. kūdikiams, įskaitant pieną kūdikiams iki 4–6 mėn. ir vyresniems kaip 4 mėn. kūdikiams, ėminių ėmimo metodas**

Jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg arba sudaryti ne mažiau kaip 1 litrą, išskyrus tuos atvejus, kai tai nėra įmanoma, pvz., kai ėminys yra vienas butelis.

Mažiausias pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti iš siuntos, skaičius yra nurodytas 1 lentelėje. Pavienių ėminių skaičius nustatomas atsižvelgiant į būdą, kuriuo aptariami produktai pateikiami prekybai. Skystų nefasuotų produktų siunta turi būti kiek galima geriau išmaišoma rankiniu arba mechaniniu būdu iš karto prieš ėminių ėmimą taip, kad nenukentėtų produkto kokybė. Tuomet galima numanyti, kad toje siuntoje aflatoksinas M1 yra pasiskirstęs tolygiai. Todėl iš siuntos pakanka paimti tris pavienius ėminius, sudarysiančius jungtinį ėminį.

Pavienių ėminių, kurie dažnai yra vienas butelis arba pakuotė, masė turi būti panaši. Pavienio ėminio masė turi būti ne mažesnė kaip 100 g, o jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg arba sudaryti ne mažiau kaip 1 l. Jeigu šios tvarkos nesilaikoma, šį faktą reikia užregistruoti, kaip numatyta I priedo A.3.8 punkte.

1 lentelė

Mažiausias pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti iš siuntos, skaičius

Pardavimo būdas	Siuntos tūris arba masė (l arba kg)	Mažiausias imtinų pavienių ėminių skaičius	Mažiausias jungtinio ėminio tūris arba masė (l arba kg)
Pilstomas	—	3–5	1
Buteliuose arba pakuotėse	≤ 50	3	1
Buteliuose arba pakuotėse	nuo 50 iki 500	5	1
Buteliuose arba pakuotėse	> 500	10	1

F.2. **Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies nuostatomis.

▼B

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tas metodas yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais ([1]).

F.3. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— Priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijamas didžiausias leistinas medžiagos kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį (arba sprendimo ribą – žr. II priedo 4.4 punktą).

— Atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijamas didžiausias leistinas medžiagos kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį (arba sprendimo ribą – žr. II priedo 4.4 punktą).

▼M1

G. KAVOS, KAVOS PRODUKTŲ, SALDIŠAKNĖS ŠAKNIES IR SALDIŠAKNĖS EKSTRAKTO ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leidžiamąją ochratoksino A koncentraciją skrudintose kavos pupelėse, maltoje skrudintoje kavoje, tirpioje kavoje, saldišaknės šaknyje ir saldišaknės ekstrakte.

G.1. **Pavienio ėminio masė**

Jeigu I priedo G dalyje nenurodyta kitaip, pavienis ėminys turi sverti apie 100 gramų.

Jeigu siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės.

Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra didesnė kaip 100 g, jungtinio ėminio masė bus didesnė kaip 10 kg. Jeigu vienos mažmeninės pakuotės masė yra daug didesnė kaip 100 g, iš kiekvienos atskiros mažmeninės pakuotės imamas 100 g pavienis ėminys. Tai galima atlikti imant ėminius arba laboratorijoje. Vis dėlto, jeigu taikant tokią ėminių ėmimo tvarką atsirastų nepageidaujamų komercinių pasekmių dėl apgadintos siuntos (dėl pakavimo būdų, gabenimo priemonių ir kt.), galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą. Pavyzdžiui, jeigu vertingas produktas parduodamas mažmeninėse pakuotėse po 500 g arba 1 kg, jungtinis ėminys gali būti sudarytas sudėjus mažiau pavienių ėminių nei nurodyta 1 ir 2 lentelėse, tačiau jungtinio ėminio masė turi atitikti 1 ir 2 lentelėse nurodytą reikiamą jungtinio ėminio masę.

Jeigu mažmeninė pakuotė sveria mažiau kaip 100 g ir jeigu skirtumas nėra labai didelis, viena mažmeninė pakuotė turi būti laikoma vienu pavieniu ėminiu – tada jungtinio ėminio masė yra mažesnė kaip 10 kg. Jeigu mažmeninės pakuotės masė yra daug mažesnė kaip 100 g, vieną pavienį ėminį sudaro dvi arba daugiau mažmeninių pakuočių, o jo masė turi kuo labiau atitikti 100 g.

G.2. **Bendroji skrudintos kavos, maltos skrudintos kavos, tirpios kavos, saldišaknės šaknies ir saldišaknės ekstrakto ėminių ėmimo metodo apžvalga**

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼M1

1 lentelė

Siuntų padalijimas į siuntų dalis atsižvelgiant į produktą ir siuntos masę

Prekė	Siuntos masė (t)	Siuntos dalių masė arba skaičius	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
Skrudintos kavos pupelės, malta skrudinta kava, tirpi kava, saldišaknės šaknis ir saldišaknės ekstraktas	≤ 15	15–30 tonų	100	10
	< 15	—	10–100 (*)	1–10

(*) Atsižvelgiant į siuntos masę, žr. šios priedo dalies 2 lentelę.

G.3. **Skrudintų kavos pupelių, maltos skrudintos kavos, tirpios kavos, saldišaknės šaknies ir saldišaknės ekstrakto ėminių ėmimo metodas (kai siuntos svoris ≥ 15 tonų):**

— jeigu siuntos dalis galima fiziškai atskirti, kiekviena siunta turi būti dalijama į siuntos dalis pagal 1 lentelę. Atsižvelgiant į tai, kad siuntos masė ne visuomet yra tikslus siuntos dalių masių kartotinis, siuntos dalies masė gali skirtis nuo nurodytos masės ne daugiau kaip 20 %,

— ėminiai iš kiekvienos siuntos dalies imami atskirai,

— pavienių ėminių skaičius: 100,

— jungtinio ėminio masė yra 10 kg,

— jeigu pirmiau aprašyto ėminių ėmimo metodo neįmanoma taikyti dėl nepriimtinų komercinių pasekmių, kurios atsirastų dėl apgadintos siuntos (dėl pakavimo būdų, gabenimo priemonių ir kt.), gali būti taikomas kitoks ėminių ėmimo metodas, tačiau jis turi būti kuo reprezentatyvesnis ir išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais.

G.4. **Skrudintų kavos pupelių, maltos skrudintos kavos, tirpios kavos, saldišaknės šaknies ir saldišaknės ekstrakto ėminių ėmimo metodas (kai siuntos svoris < 15 tonų)**

Skrudintų kavos pupelių, maltos skrudintos kavos, tirpios kavos, saldišaknės šaknies ir saldišaknės ekstrakto siuntoms, sveriančioms mažiau kaip 15 tonų, turi būti taikomas pavienių ėminių ėmimo planas, kai, atsižvelgiant į siuntos masę, imama nuo 10 iki 100 pavienių ėminių ir gaunamas jungtinis ėminys, kurio masė – nuo 1 iki 10 kg.

Lentelėje pateikti skaičiai gali būti naudojami pavienių ėminių skaičiui nustatyti.

2 lentelė

Pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti atsižvelgiant į skrudintų kavos pupelių, maltos skrudintos kavos, tirpios kavos, saldišaknės šaknies ir saldišaknės ekstrakto siuntos masę, skaičius

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6

▼M1

Siuntos masė (t)	Pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

G.5. **Skrudintų kavos pupelių, maltos skrudintos kavos, tirpios kavos, saldišaknės šaknies ir saldišaknės ekstrakto, kuriais prekiaujama vakuuminėse pakuotėse, ėminių ėmimo metodas**

Iš siuntų, kurios sveria 15 tonų arba daugiau, turi būti imami mažiausiai 25 pavieniai ėminiai, sudarantys 10 kg jungtinį ėminį, o iš siuntų, kurios sveria mažiau kaip 15 tonų, turi būti imama 25 % pavienių ėminių, nurodytų 2 lentelėje, iš kurių sudaromas jungtinis ėminys, kurio masė atitinka siuntos, iš kurios imami ėminiai, masę (žr. 2 lentelę).

G.6. **Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies ėminių ėmimo nuostatomis.

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tas metodas yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais. Bet kokiu atveju jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg ([1]).

G.7. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį,

— atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

▼B

H. VAISIŲ SULČIŲ, ĮSKAITANT VYNUOGIŲ SULTIS, VYNUOGIŲ MISOS, SIDRO IR VYNO ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leistiną:

— ochratoksino A kiekį vyne, vynuogių sultyse ir vynuogių misoje,

— patulino kiekį vaisių sultyse, vaisių nektare, spiritiniuose gėrimuose, sidre ir kituose fermentuotuose gėrimuose, kurie pagaminti iš obuolių arba kuriuose yra obuolių sulčių.

H.1. **Ėminių ėmimo metodas**

Jungtinis ėminys turi sudaryti ne mažiau kaip 1 l, išskyrus tuos atvejus, kai tai nėra įmanoma, pvz., kai ėminys yra vienas butelis.

Mažiausias pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti iš siuntos, skaičius yra nurodytas 1 lentelėje. Pavienių ėminių skaičius nustatomas atsižvelgiant į būdą, kuriuo aptariami produktai pateikiami prekybai. Skystų pilstomų produktų siunta turi būti kiek galima geriau išmaišoma rankiniu arba mechaniniu būdu iš karto prieš ėminių ėmimą taip, kad nenukentėtų

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼B

produkto kokybė. Tuomet galima numanyti, kad toje siuntoje ochratoksinas A ir patulinas yra pasiskirstę tolygiai. Todėl iš siuntos pakanka paimti tris pavienius ėminius, sudarysiančius jungtinį ėminį.

Pavienių ėminių, kurie dažnai yra vienas butelis arba pakuotė, masė turi būti panaši. Pavienio ėminio masė turi būti ne mažesnė kaip 100 g, o jungtinio ėminio tūris – ne mažesnis kaip 1 l. Jeigu šios tvarkos nesilaikoma, šį faktą reikia užregistruoti, kaip numatyta I priedo A.3.8 punkte.

1 lentelė

Mažiausiais pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti iš siuntos, skaičius

Pardavimo būdas	Siuntos tūris (l)	Mažiausias imtinų pavienių ėminių skaičius	Mažiausias jungtinio ėminio tūris (l)
Pilstomi (vaisių sultys, spiritiniai gėrimai, sidras, vynas)	—	3	1
Buteliuose arba pakuotėse (vaisių sultys, spiritiniai gėrimai, sidras)	≤ 50	3	1
Buteliuose arba pakuotėse (vaisių sultys, spiritiniai gėrimai, sidras)	nuo 50 iki 500	5	1
Buteliuose arba pakuotėse (vaisių sultys, spiritiniai gėrimai, sidras)	> 500	10	1
Buteliuose arba pakuotėse (vynas)	≤ 50	1	1
Buteliuose arba pakuotėse (vynas)	nuo 50 iki 500	2	1
Buteliuose arba pakuotėse (vynas)	> 500	3	1

H.2. **Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies nuostatomis ([1]).

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tas metodas yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais.

H.3. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— Priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

— Atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

▼M2

I. KIETŲJŲ OBUOLIŲ PRODUKTŲ ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leidžiamą patulino kiekį kietuosiuose obuolių produktuose, įskaitant kūdikiams ir mažiems vaikams skirtus kietuosius obuolių produktus.

▼B

I.1. **Ėminių ėmimo metodas**

Jungtinio ėminio masė turi būti ne mažesnė kaip 1 kg, išskyrus tuos atvejus, kai tai nėra įmanoma, pav., tiriant atskirą pakuotę.

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 l jungtinio ėminio, jungtinio ėminio tūris gali būti mažesnis negu 1 l.

▼B

Mažiausias pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti iš siuntos, skaičius yra nurodytas 1 lentelėje. ►M2 ———————— ◄

Pavienių ėminių masė turi būti panaši. Pavienis ėminys turi sverti mažiausiai 100 gramų, o jungtinis ėminys – ne mažiau kaip 1 kg. Jeigu šios tvarkos nesilaikoma, šį faktą reikia užregistruoti, kaip numatyta I priedo A.3.8 punkte.

1 lentelė

Mažiausias pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti iš siuntos, skaičius

Siuntos masė (kg)	Mažiausias imtinų pavienių ėminių skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
< 50	3	1
nuo 50 iki 500	5	1
> 500	10	1

Jeigu siuntą sudaro atskiros pakuotės, tuomet pakuočių, iš kurių bus sudarytas jungtinis ėminys, skaičius pateikiamas 2 lentelėje.

2 lentelė

Pakuočių skaičius (pavieniai ėminiai), iš kurių bus sudarytas jungtinis ėminys

Siuntos arba siuntos dalies pakuočių ar vienetų skaičius	Imtinų pakuočių arba vienetų skaičius	Jungtinio ėminio masė (kg)
nuo 1 iki 25	1 pakuotė arba vienetas	1
nuo 26 iki 100	apie 5 %, ne mažiau kaip 2 pakuotės arba vienetai	1
> 100	apie 5 %, ne daugiau kaip 10 pakuočių arba vienetų	1

I.2. **Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios priedo dalies ėminių ėmimo nuostatomis.

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitokį ėminių ėmimo metodą, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tas metodas yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais ([1]).

I.3. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— Priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijamas didžiausias leistinas medžiagos kiekį atsižvelgiant į matavimo neapibrėžtį ir regeneravimo pataisą.

— Atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijamas didžiausias leistinas medžiagos kiekis atsižvelgiant į matavimo neapibrėžtį ir regeneravimo pataisą.

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼B

J. MAISTO PRODUKTŲ KŪDIKIAMS IR PERDIRBTŲ GRŪDINIŲ MAISTO PRODUKTŲ KŪDIKIAMS IR MAŽIEMS VAIKAMS ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leistiną:

— aflatoksinų, ochratoksino A ir *Fusarium* toksinų kiekį maisto produktuose kūdikiams ir perdirbtuose grūdiniuose maisto produktuose kūdikiams ir mažiems vaikams,

— aflatoksinų ir ochratoksino A kiekį specialios medicininės paskirties dietiniuose maisto produktuose kūdikiams (išskyrus pieną ir pieno produktus),

— patulino kiekį maisto produktuose kūdikiams, išskyrus perdirbtus grūdinius maisto produktus kūdikiams ir mažiems vaikams. Siekiant kontroliuoti didžiausią leistiną patulino kiekį obuolių sultyse ir kietuosiuose obuolių produktuose kūdikiams ir mažiems vaikams, taikomas I priedo I dalyje nurodytas ėminių ėmimo metodas.

J.1. **Ėminių ėmimo metodas**

— Imant kūdikių ir mažų vaikų maisto produktų mėginius taikoma I priedo B.4 punkte aprašyta grūdų ir grūdų produktų ėminių ėmimo tvarka. Pavienių ėminių skaičius priklauso nuo siuntos masės: imama mažiausiai 10 ir daugiausiai 100 ėminių pagal I priedo B.4 punkto 2 lentelę. Iš labai mažų siuntų (≤ 0,5 tonos) galima imti mažiau pavienių ėminių, tačiau iš jų sudarytas jungtinis ėminys tokiu atveju taip pat turi sverti ne mažiau kaip 1 kg.

— Pavienio ėminio masė turi būti apie 100 g. Jeigu siuntas sudaro mažmeninės pakuotės, pavienio ėminio masė priklauso nuo mažmeninės pakuotės masės, o jeigu siuntos labai mažos (≤ 0,5 tonos), pavienių ėminių masė turi būti tokia, kad iš pavienių ėminių sudarytas jungtinis ėminys svertų ne mažiau kaip 1 kg. Jeigu šios tvarkos nesilaikoma, šį faktą reikia užregistruoti, kaip numatyta A.3.8 punkte.

— Jungtinio ėminio masė = gerai išmaišyti 1–10 kg.

J.2. **Ėminių ėmimas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies nuostatomis.

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti alternatyvų ėminių ėmimo metodą, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tas metodas yra išsamiai aprašytas bei patvirtintas dokumentais ([1]).

J.3. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— Priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

— Atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijamas didžiausias leistinas medžiagų kiekis atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

▼M1

K. AUGALINIO ALIEJAUS ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas yra taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leidžiamąją mikotoksinų, visų pirma aflatoksino B1, koncentraciją, bendrą aflatoksinų koncentraciją ir zearalenono koncentraciją augaliniame aliejuje.

([1]) Jei kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼M1

K.1. **Augalinio aliejaus ėminių ėmimo metodas:**

— pavienio ėminio masė turi būti apie 100 g (ml) (atsižvelgiant į siuntos pobūdį, pvz., iš pilstomo augalinio aliejaus siuntos turi būti imami ne mažiau kaip 3 pavieniai ėminiai maždaug po 350 ml), o jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg (sudaryti 1 l),

— mažiausias pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti iš siuntos, skaičius yra nurodytas 1 lentelėje. Siunta turi būti kuo geriau išmaišoma rankiniu arba mechaniniu būdu iš karto prieš ėminių ėmimą. Tuomet galima numanyti, kad toje siuntoje aflatoksinas yra pasiskirstęs tolygiai, todėl iš siuntos pakanka paimti tris pavienius ėminius, sudarysiančius jungtinį ėminį.

1 lentelė

Mažiausias pavienių ėminių, kuriuos reikia paimti iš siuntos, skaičius

Pardavimo būdas	Siuntos masė (kg) Siuntos tūris (l)	Mažiausias imtinų pavienių ėminių skaičius
Pilstomas (*)	—	3
Pakuotėse	≤ 50	3
Pakuotėse	> 50 iki 500	5
Pakuotėse	> 500	10

(*) Jeigu siuntos dalis galima fiziškai atskirti, didelės pilstomos augalinio aliejaus siuntos arba partijos turi būti dalijamos į siuntų dalis pagal šios dalies 2 lentelę.

2 lentelė

Siuntų padalijimas į siuntų dalis atsižvelgiant į siuntos masę

Prekė	Siuntos masė (t)	Siuntos dalių masė arba skaičius	Mažiausias pavienių ėminių skaičius	Mažiausia jungtinio ėminio masė (kg)
Augalinis aliejus	≥ 1 500	500 tonų	3	1
	> 300 ir < 1 500	3 siuntos dalys	3	1
	≥ 50 ir ≤ 300	100 tonų	3	1
	< 50	—	3	1

K.2. **Augalinio aliejaus ėminių ėmimo metodas mažmeninės prekybos tarpsniu**

Jeigu įmanoma, maisto produktų ėminiai mažmeninės prekybos tarpsniu turi būti imami vadovaujantis šios I priedo dalies nuostatomis.

Kai tai nėra įmanoma, mažmeninės prekybos tarpsniu galima taikyti kitus veiksmingus ėminių ėmimo metodus, jeigu galima užtikrinti, kad jungtinis ėminys bus pakankamai reprezentatyvus siuntos, iš kurios imami ėminiai, atžvilgiu, ir jeigu tie metodai yra išsamiai aprašyti bei patvirtinti dokumentais. Bet kokiu atveju jungtinis ėminys turi sverti ne mažiau kaip 1 kg ([1]).

([1]) Jeigu kiekis, iš kurio turi būti imamas ėminys, yra toks mažas, kad neįmanoma gauti 1 kg jungtinio ėminio, jungtinis ėminys gali sverti mažiau kaip 1 kg.

▼M1

K.3. **Siuntos arba siuntos dalies priėmimas**

— priimama, jeigu laboratoriniame ėminyje neviršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį,

— atmetama, jeigu laboratoriniame ėminyje neabejotinai viršijama didžiausia leidžiamoji medžiagų koncentracija atsižvelgiant į regeneravimo pataisą ir matavimo neapibrėžtį.

▼M2

L. LABAI DIDELIŲ SIUNTŲ ARBA SIUNTŲ, LAIKOMŲ AR GABENAMŲ TAIP, KAD PAIMTI ĖMINIŲ IŠ VISOS SIUNTOS NEĮMANOMA, ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

L.1. **Bendrieji principai**

Jeigu siunta gabenama ar laikoma taip, kad pavienių ėminių iš visos siuntos paimti neįmanoma, tokių siuntų ėminius reikėtų imti, kai siunta juda srautu (dinaminis ėminių ėmimas).

Maistui laikyti skirtus didelius sandėlius eksploatuojančius veiklos vykdytojus reikėtų paskatinti sandėlyje sumontuoti įrangą, kad būtų galima (automatiškai) imti ėminius iš visos sandėlyje laikomos siuntos.

Taikant šioje L dalyje numatytas ėminių ėmimo procedūras, apie ėminių ėmimo procedūrą maisto tvarkymo subjektui arba jo atstovui turėtų būti pranešama. Jei maisto tvarkymo subjektui arba jo atstovui dėl ėminių ėmimo procedūros kyla abejonių, maisto tvarkymo subjektas arba jo atstovas savo lėšomis sudaro kompetentingai institucijai sąlygas imti ėminius iš visos siuntos.

Imti siuntos dalies ėminius leidžiama, jeigu dalis, iš kurios imami ėminiai, sudaro bent 10 % siuntos, kurios ėminiai turi būti imami, kiekio. Jeigu paimti tos pačios klasės arba taip pat aprašyto maisto siuntos dalies ėminiai ir nustatyta, kad jie neatitinka Sąjungos reikalavimų, tokia laikoma visa siunta, nebent vėliau išsamiai įvertinus nerandama įrodymų, kad kita siuntos dalis neatitinka reikalavimų.

Imant ėminius iš labai didelių siuntų arba siuntų, gabenamų ar laikomų taip, kad paimti ėminių iš visos siuntos neįmanoma, taikomos kitose šio priedo dalyse išdėstytos atitinkamos nuostatos, pvz., dėl pavienio ėminio svorio.

L.2. **Iš labai didelių siuntų paimtinų pavienių ėminių skaičius**

Jei kiekis, iš kurio imami ėminiai, didelis (> 500 tonų), paimtinų pavienių ėminių skaičius = 100 pavienių ėminių + √tonų. Tačiau jei siunta mažesnė nei 1 500 tonų ir ją galima padalyti į siuntos dalis pagal B dalyje pateiktą 1 lentelę ir jei siuntos dalis galima fiziškai atskirti, pavienių ėminių turi būti imama tiek, kiek nurodyta B dalyje.

L.3. **Laivu gabenamos didelės siuntos**

L.3.1. *Dinaminis laivu gabenamų didelių siuntų ėminių ėmimas*

Didelių siuntų laivuose ėminius geriausia imti, kai produktas juda srautu (dinaminis ėminių ėmimas).

Ėminiai turi būti imami iš kiekvieno triumo (talpyklos, kurią galima fiziškai atskirti). Tačiau triumai iš dalies ištuštinami vienas po kito, taigi krovinį perkėlus į saugyklas pradinio fizinio atskyrimo nebelieka. Todėl ėminiai gali būti imami atsižvelgiant į pradinį fizinį atskyrimą arba į atskyrimą krovinį perkėlus į saugyklas.

▼M2

Kroviniui iškrauti iš laivo gali prireikti kelių dienų. Paprastai ėminiai turi būti imami reguliariais intervalais per visą iškrovimo laiką. Tačiau ne visada įmanoma ar tikslinga užtikrinti, kad valstybinis inspektorius visą iškrovimo laiką būtų vietoje ir galėtų paimti ėminius. Todėl leidžiama imti siuntos dalies (kiekio, iš kurio imami ėminiai) ėminius. Pavienių ėminių skaičius nustatomas atsižvelgiant į kiekio, iš kurio imami ėminiai, dydį.

NET jei oficialus ėminys imamas automatiškai, inspektoriui dalyvauti būtina. Tačiau jei ėminiai automatiškai imami vadovaujantis iš anksto nustatytais parametrais, kurių imant ėminius pakeisti negalima, o pavieniai ėminiai surenkami į plombuojamą talpyklą ir taip užtikrinama apsauga nuo bet kokio galimo sukčiavimo, inspektorius privalo dalyvauti tik ėminių ėmimo pradžioje, kiekvieną kartą, kai reikia pakeisti ėminių talpyklą, ir ėminių ėmimo pabaigoje.

L.3.2. *Statinis laivu gabenamų siuntų ėminių ėmimas*

Imant ėminius statiniu būdu turi būti taikoma tokia pati procedūra, kokia yra numatyta iš viršaus pasiekiamoms saugykloms (silosinėms) (žr. L.5.1 punktą).

Ėminiai turi būti imami iš pasiekiamos (iš viršaus) siuntos ar triumo dalies. Pavienių ėminių skaičius nustatomas atsižvelgiant į kiekio, iš kurio imami ėminiai, dydį.

L.4. **Sandėliuose laikomų didelių siuntų ėminių ėmimas**

Ėminiai turi būti imami iš pasiekiamos siuntos dalies. Pavienių ėminių skaičius nustatomas atsižvelgiant į kiekio, iš kurio imami ėminiai, dydį.

L.5. **Ėminių ėmimas iš saugyklų (silosinių)**

L.5.1. *Ėminių ėmimas iš silosinių, (lengvai) pasiekiamų iš viršaus*

Ėminiai turi būti imami iš pasiekiamos siuntos dalies. Pavienių ėminių skaičius nustatomas atsižvelgiant į kiekio, iš kurio imami ėminiai, dydį.

L.5.2. *Ėminių ėmimas iš silosinių, nepasiekiamų iš viršaus (uždarų silosinių)*

L.5.2.1. Iš viršaus nepasiekiamos (uždaros) didesnės nei 100 tonų silosinės

Tokiose silosinėse laikomo maisto ėminių statiniu būdu imti negalima. Todėl jei reikia paimti silosinėje laikomo maisto ėminį, o siuntos negalima pajudinti, turi būti susitarta su veiklos vykdytoju, kad jis inspektoriui praneš, kada silosinės turinys bus iš dalies ar visiškai iškraunamas, kad ėminius būtų galima paimti maisto produktams judant srautu.

L.5.2.2. Iš viršaus nepasiekiamos (uždaros) mažesnės nei 100 tonų silosinės

Priešingai nei nurodyta L.1 punkto dalyje išdėstytoje nuostatoje (dalis, iš kurios imami ėminiai, sudaro bent 10 %), taikant ėminių ėmimo procedūrą į talpyklą paimamas 50–100 kg kiekis ir iš jo imamas ėminys. Jungtinio ėminio dydis priklauso nuo visos siuntos dydžio, o pavienių ėminių skaičius yra susijęs su ėminiams imti į talpyklą paimtu silosinėje laikyto maisto kiekiu.

L.6. **Dideliuose uždaruose konteineriuose laikomų piltinių maisto produktų ėminių ėmimas**

Tokių siuntų ėminius dažnai galima imti tik siuntas iškraunant. Tam tikrais atvejais krovinio neįmanoma iškrauti importo ar kontrolės punkte, todėl ėminiai turėtų būti imami krovinį iškraunant iš konteinerių. Veiklos vykdytojas turi pranešti inspektoriui, kur ir kada krovinys iškraunamas iš konteinerių.

▼M2

M. MAISTO PAPILDŲ, KURIŲ PAGRINDINĖ SUDEDAMOJI DALIS – RAUDONOSIOMIS MIELĖMIS *MONASCUS PURPUREUS* FERMENTUOTI RYŽIAI, ĖMINIŲ ĖMIMO METODAS

Šis ėminių ėmimo metodas taikomas siekiant oficialiai kontroliuoti didžiausią leidžiamą citrinino kiekį maisto papilduose, kurių pagrindinė sudedamoji dalis – raudonosiomis mielėmis *Monascus purpureus* fermentuoti ryžiai.

Ėminių ėmimo procedūra ir imties dydis

Ėminių ėmimo procedūra grindžiama prielaida, kad maisto papildai, kurių pagrindinė sudedamoji dalis – raudonosiomis mielėmis *Monascus purpureus* fermentuoti ryžiai, parduodami dažniausiai 30–120 kapsulių mažmeninės prekybos pakuotėmis.

Siuntos dydis (mažmeninės prekybos pakuočių skaičius)	Ėminiams paimtinų mažmeninės prekybos pakuočių skaičius	Imties dydis
1–50	1	Visos kapsulės
51–250	2	Visos kapsulės
251–1 000	4	Pusė kiekvienos ėminiams paimtos mažmeninės prekybos pakuotės kapsulių
> 1 000	4 + 1 mažmeninės prekybos pakuotės 1 000-čiui mažmeninės prekybos pakuočių (daugiausia 25 mažmeninės prekybos pakuotės)	≤ 10 mažmeninės prekybos pakuočių – pusė kiekvienos mažmeninės prekybos pakuotės kapsulių > 10 mažmeninės prekybos pakuočių – iš kiekvienos mažmeninės prekybos pakuotės paimamas vienodas skaičius kapsulių, kad imtis atitiktų 5 mažmeninės prekybos pakuočių turinį

▼B

II PRIEDAS

ĖMINIŲ RUOŠIMO IR ANALIZĖS METODŲ, SKIRTŲ OFICIALIAI MIKOTOKSINŲ KIEKIO MAISTO PRODUKTUOSE KONTROLEI, KRITERIJAI

1. ĮVADAS

1.1. **Atsargumo priemonės**

Kadangi mikotoksinų pasiskirstymas dažniausiai yra nevienodas, ėminiai turi būti ruošiami, ypač homogenizuojami, labai kruopščiai.

Jeigu homogenizuojama laboratorijoje, homogenizuojamas visas laboratorijos gautas ėminys.

Tiriant aflatoksinus turėtų būti kuo labiau vengiama dienos šviesos, nes veikiamas ultravioletinės šviesos aflatoksinas laipsniškai skyla.

1.2. **Negliaudytų riešutų kevalo ir branduolio santykio apskaičiavimas**

Reglamente (EB) Nr. 466/2001 nustatytas didžiausias valgomojoje dalyje leistinas aflatoksino kiekis. Aflatoksino kiekis valgomojoje dalyje gali būti nustatomas taip:

— riešutų su kevalais ėminiai gali būti išgliaudomi, ir valgomojoje dalyje nustatoma aflatoksino koncentracija,

— riešutams su kevalais gali būti taikoma ėminių ruošimo procedūra. Taikant ėminio ėmimo ir analizės metodą apytikriai apskaičiuojamas riešuto branduolio svoris jungtiniame ėminyje. Riešutų branduolių svoris jungtiniame ėminyje apskaičiuojamas nustačius tinkamą negliaudytų riešutų kevalų ir branduolių santykio koeficientą. Šis santykis padeda nustatyti branduolio kiekį nefasuotame ėminyje ruošiant ėminį ir taikant analizės metodą.

Iš siuntos atsitiktinai pasirenkama apie 100 negliaudytų riešutų arba jie atidedami iš kiekvieno jungtinio ėminio. Santykis kiekviename laboratoriniame ėminyje gali būti nustatomas pasvėrus negliaudytus riešutus, paskui juos išgliaudžius ir atskirai pasvėrus kevalus bei branduolius.

Tačiau kevalų ir branduolių santykį galima nustatyti laboratorijoje iš keleto ėminių ir jį taikyti ateityje atliekant analizę. Bet jeigu nustatoma, kad konkretus laboratorinis ėminys viršija bet kokį leistiną kiekį, santykis nustatomas tam ėminiui naudojant apie 100 riešutų, kurie buvo atidėti.

2. LABORATORIJOJE GAUTO ĖMINIO APDOROJIMAS

Kiekvienas laboratorinis ėminys gerai sumalamas ir išmaišomas taikant tokį technologinį procesą, kuris, kaip įrodyta, leidžia ėminį visiškai homogenizuoti.

Jeigu didžiausias leistinas kiekis taikomas sausajai medžiagai, produkto sausosios medžiagos kiekis homogenizuotame ėminyje turi būti nustatytas taikant tokį metodą, kuris, kaip įrodyta, leidžia tiksliai nustatyti sausosios medžiagos kiekį.

3. KARTOTINIAI ĖMINIAI

Kartotiniai ėminiai, imami teisės aktų vykdymo, prekybos (gynybos) ir kreipimosi į arbitrą (arbitražo) tikslais, turi būti imami iš homogenizuotos medžiagos, jeigu tokia procedūra neprieštarauja maisto verslo subjektų teises reglamentuojančioms valstybių narių taisyklėms.

▼B

4. ANALIZĖS METODAI, KURIUOS TURI TAIKYTI LABORATORIJA, IR LABORATORIJOS KONTROLĖS REIKALAVIMAI

4.1. **Sąvokų apibrėžtys**

Toliau pateikiama keletas dažniausiai vartojamų sąvokų, kurias turės vartoti laboratorija.

r = pakartojamumas – vertė, už kurią dviejų vieno bandymo rezultatų, gautų pakartojamumo sąlygomis, t. y. tas pats ėminys, tas pats operatorius, ta pati aparatūra, ta pati laboratorija ir trumpas laiko tarpas, absoliutusis skirtumas bus mažesnis, kaip būtų galima tikėtis esant tam tikrai tikimybei (paprastai 95 %); taigi $r = 2{,}8 \times s_r$.

s_r = standartinis nuokrypis, apskaičiuojamas pagal pakartojamumo sąlygomis gautus rezultatus.

RSD_r = santykinis standartinis nuokrypis, apskaičiuotas pagal pakartojamumo sąlygomis gautus rezultatus $[(s_r / \overline{x}) \times 100]$.

R = atkuriamumas – vertė, už kurią absoliutusis atskirų bandymo rezultatų, gautų atkuriamumo sąlygomis, t. y. naudojant tokią pat medžiagą, kurią bandymo vykdytojai gavo skirtingose laboratorijose, ir taikant standartizuotą bandymų metodą, skirtumas bus mažesnis, kaip galima būtų tikėtis esant tam tikrai tikimybei (paprastai 95 %). $R = 2{,}8 \times s_R$.

s_R = standartinis nuokrypis, apskaičiuojamas pagal atkuriamumo sąlygomis gautus rezultatus.

RSD_R = santykinis standartinis nuokrypis, apskaičiuotas pagal atkuriamumo sąlygomis gautus rezultatus $[(s_R / \overline{x}) \times 100]$.

▼M2

4.2. **Bendrieji reikalavimai**

Maisto kontrolei taikomi patvirtinamieji analizės metodai turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 882/2004 III priedo 1 ir 2 punktų nuostatas.

4.3. **Specialieji reikalavimai**

4.3.1. *Specialieji patvirtinamųjų metodų reikalavimai*

4.3.1.1. Metodo taikymo kriterijai

Prireikus rekomenduojama taikyti visapusiškai patvirtintus patvirtinamuosius metodus (t. y. tarplaboratoriniais atitinkamų matricų tyrimais patvirtintus metodus), jei tokių yra. Galima taikyti ir kitus tinkamus patvirtintus patvirtinamuosius metodus (pvz., naudojant atitinkamas dominančios prekių grupės matricas savoje laboratorijoje patvirtintus metodus), jei jie atitinka toliau pateiktose lentelėse nustatytus metodo taikymo kriterijus.

Jei įmanoma, patvirtinant savoje laboratorijoje patvirtintus metodus naudojama sertifikuotoji pamatinė medžiaga.

▼**M2**

a) Aflatoksinų analizės metodo taikymo kriterijai

Kriterijus	Koncentracijos ribos	Rekomenduojama vertė	Didžiausia leidžiama vertė
Tuštieji bandymai	Visos	Nedidelė	—
Išgava – aflatoksinas M1	0,01–0,05 µg/kg	60–120 %	
	> 0,05 µg/kg	70–110 %	
Išgava – aflatoksinai B_1, B_2, G_1, G_2	< 1,0 µg/kg	50–120 %	
	1–10 µg/kg	70–110 %	
	> 10 µg/kg	80–110 %	
Atkuriamumo RSD_R	Visos	Apskaičiuotoji pagal Horwitzo lygtį (*), (**)	Dukart didesnė už apskaičiuotąją pagal Horwitzo lygtį (*), (**)
Atkuriamumo RSD_r gali būti apskaičiuotas iš 0,66 padauginus dominančios koncentracijos atkuriamumo RSD_R			

Pastaba

— Vertės taikytinos ir B_1, ir $B_1 + B_2 + G_1 + G_2$ sumai.
— Jeigu reikia nurodyti atskirų aflatoksinų sumą ($B_1 + B_2 + G_1 + G_2$), kiekvieno iš jų atsakas į analizės sistemą turi būti žinomas arba ekvivalentiškas.

b) Ochratoksino A analizės metodo taikymo kriterijai

Kiekis (µg/kg)	Ochratoksinas A		
	RSD_r (%)	RSD_R (%)	Išgava (%)
< 1	≤ 40	≤ 60	50–120
≥ 1	≤ 20	≤ 30	70–110

c) Patulino analizės metodo taikymo kriterijai

Kiekis (µg/kg)	Patulinas		
	RSD_r (%)	RSD_R (%)	Išgava (%)
< 20	≤ 30	≤ 40	50–120
20–50	≤ 20	≤ 30	70–105
> 50	≤ 15	≤ 25	75–105

d) Deoksinivalenolio analizės metodo taikymo kriterijai

Kiekis (µg/kg)	Deoksinivalenolis		
	RSD_r (%)	RSD_R (%)	Išgava (%)
> 100 – ≤ 500	≤ 20	≤ 40	60–110
> 500	≤ 20	≤ 40	70–120

▼M2

e) Zearalenono analizės metodo taikymo kriterijai

Kiekis (µg/kg)	Zearalenonas		
	RSD_r (%)	RSD_R (%)	Išgava (%)
≤ 50	≤ 40	≤ 50	60–120
> 50	≤ 25	≤ 40	70–120

f) Fumonizinų B_1 ir B_2 (atskirai) analizės metodo taikymo kriterijai

Kiekis (µg/kg)	Fumonizinai B_1 ir B_2 (atskirai)		
	RSD_r (%)	RSD_R (%)	Išgava (%)
≤ 500	≤ 30	≤ 60	60–120
> 500	≤ 20	≤ 30	70–110

g) Toksinų T-2 ir HT-2 (atskirai) analizės metodo taikymo kriterijai

Kiekis (µg/kg)	Toksinai T-2 ir HT-2 (atskirai)		
	RSD_r (%)	RSD_R (%)	Išgava (%)
15–250	≤ 30	≤ 50	60–130
> 250	≤ 25	≤ 40	60–130

h) Citrinino analizės metodo taikymo kriterijai

Kiekis (µg/kg)	Citrininas			
	RSD_r (%)	Rekomenduojamas RSD_R (%)	Didžiausias leidžiamas RSD_R (%)	Išgava (%)
Visas	0,66 RSD_R	Apskaičiuotoji pagal Horwitzo lygtį (*) (**)	Dukart didesnė už apskaičiuotąją pagal Horwitzo lygtį (*) (**)	70–120

i) Pastabos dėl mikotoksinų analizės metodų taikymo kriterijų

— Taikomų metodų radimo ribos nenurodytos, nes pateiktos dominančių koncentracijų glaudumo vertės.

— Glaudumo vertės apskaičiuojamos pagal Horwitzo lygtį, visų pirma pirminę Horwitzo lygtį (kai koncentracija yra $1,2 \times 10–7 \leq C \leq 0,138$) (*) ir pakeistąją Horwitzo lygtį (kai koncentracija yra $C < 1,2 \times 10–7$) (**).

(*) Koncentracijoms $1,2 \times 10–7 \leq C \leq 0,138$ taikoma Horwitzo lygtis:

$RSD_R = 2^{(1–0,5\log C)}$

(nuoroda – *W. Horwitz, L. R. Kamps, K. W. Boyer, J.Assoc.Off.Analy.Chem.,1980 m., 63, 1344*)

(**) Koncentracijoms $C < 1,2 \times 10–7$ taikoma pakeistoji Horwitzo lygtis (*):

$RSD_R = 22$ %

(nuoroda – *M. Thompson, Analyst, 2000 m, 125, p. 385–386*)

čia:

— RSD_R – santykinis standartinis nuokrypis, apskaičiuotas pagal atkuriamumo sąlygomis gautus rezultatus [(s_R/) × 100],

— C – koncentracijų santykis (t. y. 1 = 100 g/100 g, 0,001 = 1 000 mg/kg).

Tai yra apibendrinta glaudumo apskaičiavimo lygtis, kuri, kaip nustatyta, nepriklauso nuo analitės ir matricos, o priklauso tik nuo koncentracijos, taikant daugumą įprastų analizės metodų.

▼M2

4.3.1.2. Tikslo atitikimo metodas

Siekiant įvertinti savoje laboratorijoje patvirtintų metodų tinkamumą oficialiai kontrolei atlikti, kaip alternatyvą galima taikyti tikslo atitikimo metodą ([1]). Rezultatų, gautų taikant oficialiai kontrolei atlikti tinkamus metodus, standartinė matavimo neapibrėžtis (u) turi būti mažesnė už didžiausią standartinę matavimo neapibrėžtį, apskaičiuotą pagal šią formulę:

$$Uf = \sqrt{(\mathrm{LOD}/2)^2 + (\alpha \times \mathrm{C})^2}$$

čia:

— *Uf* – didžiausia standartinė matavimo neapibrėžtis (μg/kg),

— LOD – metodo radimo riba (μg/kg),

— α – konstanta, skaitinis koeficientas, taikytinas atsižvelgiant į C vertę. Taikytinos vertės nurodytos toliau pateiktoje lentelėje,

— C – dominanti koncentracija (μg/kg).

Jeigu taikant analizės metodą gaunami rezultatai, kurių neapibrėžties matavimai yra mažesni už didžiausią standartinę neapibrėžtį, metodas laikomas taip pat tinkamu, kaip ir 4.3.1.1 punkte nurodytus taikymo kriterijus atitinkantis metodas.

Lentelė

Šiame punkte pateiktoje formulėje naudotinos α konstantos skaitinės reikšmės atsižvelgiant į dominančią koncentraciją

C (μg/kg)	α
≤ 50	0,2
51–500	0,18
501–1 000	0,15
1 001–10 000	0,12
> 10 000	0,1

4.3.2. *Specialieji pusiau kiekybinių atrankinės patikros metodų reikalavimai*

4.3.2.1. Taikymo sritis

Reikalavimai taikomi imuniniu atpažinimu arba prisitvirtinimu prie receptorių grindžiamiems bioanalizės metodams (pvz., ELISA, diagnostinės juostelės, šoninio srauto įtaisai, imuniniai jutikliai) ir chromatografija arba tiesioginiu aptikimu naudojant masių spektrometriją grindžiamiems fizikiniams cheminiams metodams (pvz., masių spektrometrija aplinkos sąlygomis). Neatmetami ir kiti metodai (pvz., plonasluoksnė chromatografija), jeigu sukuriami signalai yra tiesiogiai susiję su dominančiais mikotoksinais ir galima taikyti toliau aprašytą principą.

Specialieji reikalavimai taikomi metodams, kurių matavimo rezultatas yra skaitinė reikšmė, pvz., diagnostinių juostelių skaitytuvo (santykinio) atsako, skysčių chromatografijos ir masių spektrometrijos signalo ir kt., ir kuriems taikomi įprastiniai statistiniai duomenys.

Reikalavimai netaikomi metodams, kuriais skaitinių reikšmių negaunama (pvz., tik tai, ar juostelė yra, ar jos nėra), – jiems būtini kitokie patvirtinimo metodai. Tokiems metodams taikomi specialieji reikalavimai išdėstyti 4.3.3 punkte.

([1]) Nuoroda. *M. Thompson ir R. Wood, Accred. Qual. Assur., 2006 m., 10, p. 471–478.*

▼M2

Šiame dokumente aprašomos atrankinės patikros metodų patvirtinimo procedūros taikant tarplaboratorinį patvirtinimą, tarp laboratorijų patvirtinto metodo taikymo patikra ir vienos laboratorijos atliekamas atrankinės patikros metodo patvirtinimas.

4.3.2.2. Terminai

Atrankinės patikros tikslinė koncentracija (STC) – dominanti koncentracija mikotoksinui ėminyje nustatyti. Siekiant patikrinti atitiktį reguliavimo tikslu nustatytoms ribinėms vertėms, STC lygi taikomam didžiausiam kiekiui. Jei siekiama kitų tikslų arba didžiausias kiekis nenustatytas, STC iš anksto nustatoma laboratorijoje.

Atrankinės patikros metodas – metodas, taikomas atrinkti ėminiams, kuriuose mikotoksinų kiekis, esant nustatytam tikrumui, viršija atrankinės patikros tikslinę koncentraciją (STC). Atliekant mikotoksinams nustatyti skirtą atrankinę patikrą atitinkančiu tikslus laikomas 95 % tikrumas. Atrankinės analizės rezultatas gali būti neigiamas arba įtartinas. Atrankinės patikros metodais galima pasiekti ekonomiškai efektyvų didelį ėminių ėmimo našumą, taigi padidėja tikimybė nustatyti naujų stiprų poveikį turinčių ir pavojų vartotojų sveikatai keliančių medžiagų naudojimo atvejų. Šie metodai grindžiami bioanalizės, skysčių chromatografijos ir masių spektrometrijos arba efektyviosios skysčių chromatografijos metodais. Ribinę vertę viršijantys ėminių rezultatai patikrinami – patvirtinamuoju metodu atliekama išsami pakartotinė pradinio ėminio analizė.

Neigiamas ėminys – ėminys, kuriame mikotoksinų kiekis, esant 95 % tikrumui (t. y. 5 % tikimybei, kad ėminiai bus klaidingai palaikyti neigiamais), yra mažesnis už STC.

Klaidingai neigiamas ėminys – ėminys, kuriame mikotoksinų kiekis didesnis už STC, tačiau jis pripažintas neigiamu.

Įtartinas ėminys (atrankinės patikros rezultatas teigiamas) – ribinį lygį (žr. toliau) viršijantis ėminys, kuriame mikotoksinų kiekis gali būti didesnis už STC. Gavus įtartiną rezultatą visada atliekama patvirtinamoji analizė siekiant neabejotinai identifikuoti mikotoksiną ir nustatyti jo kiekį.

Klaidingai įtartinas ėminys – įtartinu pripažintas neigiamas ėminys.

Patvirtinamieji metodai – metodai, kuriais gaunama visa informacija ar papildomos informacijos, pagal kurią galima neabejotinai identifikuoti mikotoksiną ir nustatyti jo kiekį dominančiu lygiu.

Ribinis lygis – atrankinės patikros metodu gautas atsakas, signalas ar koncentracija, kurią viršijęs ėminys laikomas įtartinu. Ribinis lygis nustatomas atliekant patvirtinimą ir atsižvelgiant į matavimo kintamumą.

Neigiamas kontrolinis (tuščiosios matricos) ėminys – ėminys, kuriame, kaip žinoma, nėra ([1]) atrankinės patikros būdu ieškotino mikotoksino, kai tai, pvz., yra anksčiau nustatyta taikant pakankamo jautrumo patvirtinamąjį metodą. Jei tuščiųjų ėminių gauti neįmanoma, galima naudoti medžiagą, kurioje yra mažiausias nustatomas kiekis, jei remiantis tuo kiekiu galima daryti išvadą, kad atrankinės patikros metodas atitinka tikslą.

Teigiamas kontrolinis ėminys – ėminys, kuriame mikotoksino kiekis atitinka atrankinės patikros tikslinę koncentraciją, pvz., sertifikuotoji pamatinė medžiaga, žinomos sudėties medžiaga (pvz., tyrimų kokybės tikrinimo bandomoji medžiaga) arba patvirtinamuoju metodu kitaip pakankamai apibūdinta medžiaga. Jeigu tokių ėminių nėra, galima naudoti skirtingų užteršimo lygių ėminių mišinį arba laboratorijoje paruoštą ir pakankamai apibūdintą užterštą ėminį, jei galima įrodyti, kad užteršimo lygis patikrintas.

([1]) Laikoma, kad ėminiuose analitės nėra, jei ėminyje jos yra ne daugiau kaip 1/5 STC. Jeigu kiekį galima nustatyti patvirtinamuoju metodu, atliekant patvirtinimo vertinimą į tą kiekį būtina atsižvelgti.

▼M2

4.3.2.3. Patvirtinimo procedūra

Patvirtinimu siekiama įrodyti, kad atrankinės patikros metodas atitinka tikslą. Dėl to nustatoma ribinė vertė, taip pat klaidingai neigiamų ir klaidingai įtartinų rezultatų dažnis. Šie du parametrai apima tokias metodo taikymo ypatybes kaip jautrumas, atrankumas ir glaudumas.

Atrankinės patikros metodai gali būti patvirtinti tarp laboratorijų arba vienos laboratorijos. Jeigu tam tikro mikotoksino, matricos ir STC derinio tarplaboratorinio patvirtinimo duomenų jau yra, pakanka, kad metodo taikymas būtų patikrintas metodą taikančioje laboratorijoje.

4.3.2.3.1. Pirminis vienos laboratorijos atliekamas patvirtinimas

Mikotoksinai

Metodas patvirtinamas atskirai atsižvelgiant į kiekvieną mikotoksiną, kuriam nustatyti yra taikomas. Taikant bioanalizės metodus, kuriais gaunamas bendras tam tikros mikotoksinų grupės (pvz., aflatoksinų B_1, B_2, G_1 ir G_2; fumonizinų B_1 ir B_2) atsakas, metodo taikymo srityje turi būti įrodytas taikomumas ir nurodyti bandymo apribojimai. Nemanoma, kad dėl nepageidaujamo kryžminio reaktyvumo (pvz., DON-3-glikozido, 3- arba 15-acetil-DON, kai DON taikomi imuniniu atsaku grindžiami metodai) padidėja tikslinių mikotoksinų klaidingai neigiamų rezultatų dažnis, tačiau gali padidėti klaidingai įtartinų rezultatų dažnis. Šis nepageidaujamas padidėjimas sumažinamas atliekant patvirtinamąją analizę, kuria siekiama neabejotinai identifikuoti mikotoksinus ir nustatyti jų kiekį.

Matricos

Pirminį patvirtinimą reikėtų atlikti atsižvelgiant į kiekvieną prekę arba, jei žinoma, kad metodas taikytinas daugeliui prekių, kiekvieną prekių grupę. Pastaruoju atveju iš tos grupės atrenkama viena tipinė atitinkama prekė (žr. A lentelę).

Ėminių rinkinys

Patvirtinimui reikia mažiausiai 20 skirtingų vienalyčių neigiamų kontrolinių ėminių ir 20 skirtingų vienalyčių teigiamų kontrolinių ėminių, kuriuose yra STC lygus mikotoksino kiekis, – jie analizuojami vidutinio glaudumo (RSD_{Ri}) sąlygomis per 5 skirtingas dienas. Pasirinktinai į patvirtinimo rinkinį galima įtraukti papildomus 20-ies ėminių, kuriuose yra kiti mikotoksino kiekiai, rinkinius, kad būtų galima įvertinti, kokiu mastu šiuo metodu galima nustatyti skirtingą mikotoksinų koncentraciją.

Koncentracija

Metodas turi būti patvirtintas naudojant kiekvieną įprastai taikant metodą naudojamą STC.

4.3.2.3.2. Pirminis patvirtinimas atlikus tarplaboratorinius tyrimus

Patvirtinimas atlikus tarplaboratorinius tyrimus suteikiamas laikantis tarptautiniu mastu pripažįstamo tarplaboratorinių tyrimų protokolo (pvz., ISO 5725:1994 arba IUPAC Tarptautinio darniojo protokolo), pagal kurį reikalaujama įtraukti bent 8 skirtingose laboratorijose gautus galiojančius duomenis. Išskyrus tai, šis patvirtinimas nuo vienos laboratorijos atliekamo patvirtinimo skiriasi tik tuo, kad 20 ar daugiau prekės ir (arba) kiekio ėminių galima po lygiai padalyti dalyvaujančioms laboratorijoms taip, kad kiekvienai laboratorijai tektų bent po 2 ėminius.

▼M2

4.3.2.4. Ribinio lygio nustatymas ir tuščiųjų ėminių klaidingai įtartinų rezultatų dažnis

Reikiamiems parametrams apskaičiuoti remiamasi (santykiniu) neigiamų kontrolinių ėminių ir teigiamų kontrolinių ėminių atsaku.

Atrankinės patikros metodai, kurių atsakas proporcingas mikotoksinų koncentracijai

Atrankinės patikros metodams, kurių atsakas proporcingas mikotoksinų koncentracijai, taikoma ši lygtis:

$$Ribinė\ vertė = R_{STC} - t\ vertė_{0,05} * SD_{STC}$$

R_{STC} – vidutinis teigiamų kontrolinių ėminių atsakas (esant STC);

t vertė – vienpusė t vertė, kai klaidingai neigiamų rezultatų dažnis yra 5 % (žr. B lentelę);

SD_{STC} – standartinis nuokrypis.

Atrankinės patikros metodai, kurių atsakas atvirkščiai proporcingas mikotoksinų koncentracijai

Taip pat atrankinės patikros metodų, kurių atsakas atvirkščiai proporcingas mikotoksinų koncentracijai, ribinė vertė nustatoma taip:

$$Ribinė\ vertė = R_{STC} + t\ vertė_{0,05} * SD_{STC}$$

Taikant šią specialią t vertę ribinei vertei nustatyti, nustatomas numatytasis 5 % klaidingai neigiamų rezultatų dažnis.

Tikslo atitikimo įvertinimas

Neigiamų kontrolinių ėminių rezultatai naudojami atitinkamam klaidingai įtartinų rezultatų dažniui įvertinti. t vertė apskaičiuojama atitinkamai atsižvelgiant į tai, kad neigiamo kontrolinio ėminio rezultatas viršija ribinę vertę, taigi klaidingai laikomas įtartinu.

t vertė = (ribinė vertė – $vidurkis_{tuščiųjų\ ėminių}$)/$SD_{tuščiųjų\ ėminių}$taikoma atrankinės patikros metodams, kurių atsakas proporcingas mikotoksinų koncentracijai,

arba

t vertė = ($vidurkis_{tuščiųjų\ ėminių}$ – ribinė vertė)/$SD_{tuščiųjų\ ėminių}$taikoma atrankinės patikros metodams, kurių atsakas atvirkščiai proporcingas mikotoksinų koncentracijai.

Pagal gautą t vertę, grindžiamą remiantis bandymų skaičiumi apskaičiuotais laisvės laipsniais, vienpusio pasiskirstymo klaidingai įtartinų ėminių tikimybė gali būti apskaičiuojama (pvz., naudojantis skaičiuoklės funkcija „TDIST“) arba paimama iš t pasiskirstymo lentelės.

Atitinkama vienpusio t pasiskirstymo vertė rodo klaidingai įtartinų rezultatų dažnį.

Ši koncepcija išsamiai su pavyzdžiu aprašyta žurnale „Analytical and Bioanalytical Chemistry“ DOI 10.1007/s00216-013-6922-1.

4.3.2.5. Metodo taikymo srities išplėtimas

4.3.2.5.1. Taikymo srities išplėtimas įtraukiant kitus mikotoksinus

Į esamo atrankinės patikros metodo taikymo sritį įtraukus naujų mikotoksinų, metodą reikia visapusiškai patvirtinti siekiant įrodyti jo tinkamumą.

▼M2

4.3.2.5.2. Taikymo srities išplėtimas įtraukiant kitas prekes

Jei žinoma ar tikimasi, kad atrankinės patikros metodas taikytinas kitoms prekėms, turi būti patikrinta, ar jis galioja minėtoms kitoms prekėms. Jei nauja prekė priklauso prekių grupei (žr. A lentelę), į kurią atsižvelgiant pirminis patvirtinimas jau atliktas, pakanka riboto papildomo patvirtinimo. Tuo tikslu vidutinio glaudumo sąlygomis atliekama mažiausiai 10 vienalyčių neigiamų kontrolinių ėminių ir 10 vienalyčių teigiamų kontrolinių ėminių (esant STC) analizė. Visų teigiamų kontrolinių ėminių rezultatai turi viršyti ribinę vertę. Jei šio kriterijaus nesilaikoma, būtinas visapusis patvirtinimas.

4.3.2.6. Tarplaboratoriniais tyrimais jau patvirtintų metodų patikra

Jei atrankinės patikros metodai jau sėkmingai patvirtinti atlikus tarplaboratorinį tyrimą, patikrinamas atitinkamo metodo taikymas. Tuo tikslu atliekama mažiausiai 6 neigiamų kontrolinių ėminių ir 6 teigiamų kontrolinių ėminių (esant STC) analizė. Visų teigiamų kontrolinių ėminių rezultatai turi viršyti ribinę vertę. Jei šio kriterijaus nesilaikoma, laboratorija turi išnagrinėti esmines priežastis, kad nustatytų, kodėl neatitinka tarplaboratoriniu tyrimu nustatytos specifikacijos. Metodo taikymas toje laboratorijoje dar kartą tikrinamas tik atlikus taisomuosius veiksmus. Jei tarplaboratorinio tyrimo rezultatų laboratorijoje patikrinti neįmanoma, ji pati turi nustatyti ribinę vertę taikydama išsamią vienos laboratorijos atliekamo patvirtinimo procedūrą.

4.3.2.7. Nuolatinė metodo patikra ir (arba) tęstinis metodo patvirtinimas

Po pirminio patvirtinimo papildomų patvirtinimo duomenų gaunama į kiekvieną atrankinės patikros būdu tikrinamų ėminių partiją įtraukiant bent du teigiamus kontrolinius ėminius. Vienas teigiamas kontrolinis ėminys yra žinomas ėminys (pvz., naudotas atliekant pirminį patvirtinimą), kitas – kita tos pačios prekių grupės prekė (jei atliekama tik vienos prekės analizė, naudojamas kitas tos prekės ėminys). Pasirinktinai galima įtraukti neigiamą kontrolinį ėminį. Abiejų teigiamų kontrolinių ėminių tyrimų rezultatai įtraukiami į esamą patvirtinimo rinkinį.

Bent kartą per metus iš naujo nustatoma ribinė vertė ir įvertinamas metodo galiojimas. Nuolatinė metodo patikra naudinga keliais atžvilgiais:

— užtikrinama atrankinės patikros būdu tikrinamų ėminių partijos kokybės kontrolė,

— gaunama informacijos apie metodo patikimumą metodą taikančioje laboratorijoje esančiomis sąlygomis,

— pagrindžiamos metodo taikymo skirtingoms prekėms galimybės,

— sudaromos sąlygos pakoreguoti ribines vertes, jei ilgainiui laipsniškai atsiranda slinkis.

4.3.2.8. Patvirtinimo ataskaita

Patvirtinimo ataskaitoje pateikiama ši informacija:

— nurodoma STC,

— nurodoma gauta ribinė vertė.

▼M2

Pastaba. Ribinę vertę turi sudaryti tiek pat reikšminių skaitmenų kaip ir STC. Ribinei vertei apskaičiuoti naudojamas skaitines reikšmes turi sudaryti bent vienu reikšminiu skaitmeniu daugiau nei STC.

— nurodomas apskaičiuotas klaidingai įtartinų rezultatų dažnis,

— nurodoma, kaip klaidingai įtartinų rezultatų dažnis yra gautas.

Pastaba. Nurodytas apskaičiuotas klaidingai įtartinų rezultatų dažnis rodo, ar metodas atitinka tikslą, nes nurodo tikrinti atrinktų tuščiųjų (ar mažai užterštų) ėminių skaičių.

A lentelė

Atrankinės patikros metodams patvirtinti skirtos prekių grupės

Prekių grupės	Prekių kategorijos	Kategorijai priskiriamos tipinės prekės
Didelis vandens kiekis	Vaisiai, sultys	Obuolių sultys, vynuogių sultys
	Alkoholiniai gėrimai	Vynas, alus, sidras
	Šakniavaisiai ir gumbavaisiai	Šviežias imbieras
	Kruopų ar vaisių košės	Kūdikiams ir mažiems vaikams skirtos košės
Didelis aliejaus kiekis	Medžių riešutai	Graikiniai riešutai, lazdyno riešutai, kaštainiai
	Aliejingosios sėklos ir jų produktai	Rapsai, saulėgrąžos, vilnamedžių sėklos, sojos, žemės riešutai, sezamo sėklos ir kt.
	Aliejingieji vaisiai ir jų produktai	Aliejai ir pastos (pvz., žemės riešutų sviestas, tahinis)
Didelis krakmolo ir (arba) baltymų kiekis ir mažas vandens ir riebalų kiekis	Grūdai ir jų produktai	Kviečiai, rugiai, miežiai, kukurūzai, ryžiai, avižos Rupių miltų duona, balta duona, krekeriai, pusryčių dribsniai, makaronai
	Dietiniai produktai	Sausi milteliai kūdikiams ir mažiems vaikams skirtam maistui ruošti
Didelis rūgšties kiekis ir didelis vandens kiekis (*)	Citrusinių vaisių produktai	
Sunkiai analizuojamos ar unikalios prekės (**)		Kakavos pupelės ir jų produktai, kopra ir jos produktai, kava, arbata Prieskoniai, saldymedžio šaknys
Didelis cukraus kiekis ir mažas vandens kiekis	Džiovinti vaisiai	Figos, razinos, serbentai, besėklės razinos
Pienas ir pieno produktai	Pienas	Karvių, ožkų ir buivolių pienas
	Sūris	Karvių, ožkų pieno sūris
	Pieno produktai (pvz., pieno milteliai)	Jogurtas, kremas

(*) Jeigu ekstrahavimo etape naudojamas buferis pH pokyčiams stabilizuoti, ši prekių grupė gali būti įtraukta į vieną prekių grupę „Didelis vandens kiekis“.

(**) Sunkiai analizuojamoms ar unikalioms prekėms taikomi metodai turėtų būti visapusiškai patvirtinami tik jei tokių prekių analizė atliekama dažnai. Jei jų analizė atliekama tik retkarčiais, patvirtinimą galima supaprastinti – naudojant užterštus tuščiuosius ekstraktus patikrinti tik registruojamuosius lygius.

▼M2

B lentelė

Vienpusė t vertė esant 5 % klaidingai neigiamų rezultatų dažniui

Laisvės laipsniai	Kartotinių ėminių skaičius	t vertė (5 %)
10	11	1,812
11	12	1,796
12	13	1,782
13	14	1,771
14	15	1,761
15	16	1,753
16	17	1,746
17	18	1,74
18	19	1,734
19	20	1,729
20	21	1,725
21	22	1,721
22	23	1,717
23	24	1,714
24	25	1,711
25	26	1,708
26	27	1,706
27	28	1,703
28	29	1,701
29	30	1,699
30	31	1,697
40	41	1,684
60	61	1,671
120	121	1,658
∞	∞	1,645

4.3.3. *Kokybinių atrankinės patikros metodų (metodų, kuriais negaunama skaitinių reikšmių) reikalavimai*

Dvejetainių bandymų metodų patvirtinimo gaires šiuo metu kuria įvairios standartizacijos įstaigos (pvz., AOAC, ISO). Neseniai AOAC parengė šiam dalykui skirtas gaires. Šis dokumentas gali būti laikomas pažangiausiu šioje srityje. Todėl metodai, kuriuos taikant gaunami dvejetainiai rezultatai (pvz., diagnostinių juostelių apžiūra), turėtų būti patvirtinami laikantis šių gairių

http://www.aoac.org/imis15_prod/AOAC_Docs/ISPAM/Qual_Chem_Guideline_Final_Approved_031412.pdf

4.4. **Matavimo neapibrėžties nustatymas, išgavos apskaičiavimas ir rezultatų pateikimas** ([1])

([1]) Išsamesnės informacijos apie matavimo neapibrėžties nustatymo ir išgavos vertinimo procedūras pateikiama Analizės rezultatų, matavimo neapibrėžties, išgavos koeficientų ir maistą bei pašarus reglamentuojančių ES teisės aktų nuostatų ryšių ataskaitoje – http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/report-sampling_analysis_2004_en.pdf

▼M2

4.4.1. *Patvirtinamieji metodai*

Analizės rezultatai turi būti pateikiami:

a) pritaikius pataisą dėl išgavos dydžio, nurodant išgavos dydį. Pataisa dėl išgavos dydžio nebūtina, jei jis yra 90–110 %;

b) kaip „x +/– U“, čia x – analizės rezultatas, U – išplėstinė matavimo neapibrėžtis taikant aprėpties faktorių 2, kuris užtikrina maždaug 95 % patikimumo lygį.

Jeigu maisto produktas yra gyvūninis, į matavimo neapibrėžtį taip pat gali būti atsižvelgiama nustatant sprendimo ribą (CCα), remiantis Komisijos sprendimu 2002/657/EB [1] (I priedo 3.1.2.5 punktas – medžiagų, kurių nustatytas leidžiamas kiekis, atvejis).

Tačiau jei analizės rezultatas yra gerokai (> 50 %) mažesnis arba gerokai (t. y. daugiau kaip 5 kartus) didesnis už didžiausią lygį ir jei taikomos atitinkamos kokybės procedūros, o analizės tikslas – tik patikrinti atitiktį teisinėms nuostatoms, analizės rezultatą būtų galima pateikti be išgavos dydžio pataisos, o išgavos dydžio ir matavimo neapibrėžties tais atvejais galima nenurodyti.

Kad būtų galima nuspręsti, ar siuntą priimti, ar atmesti, oficialiai kontrolei skirto ėminio analizės rezultatai aiškinami laikantis dabartinių analizės rezultatų aiškinimo taisyklių. Atliekant analizę gynybos ar arbitražo tikslais, taikomos nacionalinės taisyklės.

4.4.2. *Atrankinės patikros metodai*

Atrankinės patikros rezultatas įvardijamas kaip atitinkantis reikalavimus arba įtariamas neatitinkąs reikalavimų.

Kaip įtariama, reikalavimų neatitinkantis ėminys – ribinį lygį viršijantis ėminys, kuriame mikotoksinų kiekis gali būti didesnis nei STC. Gavus įtartiną rezultatą visada atliekama patvirtinamoji analizė siekiant neabejotinai identifikuoti mikotoksiną ir nustatyti jo kiekį.

Reikalavimus atitinka ėminys, kuriame mikotoksinų kiekis, esant 95 % tikrumui (t. y. 5 % tikimybei, kad ėminiai bus klaidingai palaikyti neigiamais), yra mažesnis už STC. Analizės rezultatas pateikiamas kaip „< už STC lygį“ ir nurodomas STC lygis.

▼B

4.5. **Laboratorijų kokybės standartai**

Laboratorija turi atitikti Reglamento (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių [2] 12 straipsnio nuostatas.

[1] 2002 m. rugpjūčio 14 d. Komisijos sprendimas 2002/657/EB dėl Tarybos direktyvos 96/23/EB nuostatų dėl analizės metodų tinkamumo ir rezultatų aiškinimo įgyvendinimo (OL L 221, 2002 8 17, p. 8).

[2] Žr. 2005 m. gruodžio 5 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2076/2005, nustatančio pereinamojo laikotarpio priemones Europos Parlamento ir Tarybos reglamentams (EB) Nr. 853/2004, (EB) Nr. 854/2004 ir (EB) Nr. 882/2004 įgyvendinti ir iš dalies keičiančio Reglamentus (EB) Nr. 853/2004 ir (EB) Nr. 854/2004 (OL L 338, 2005 12 22, p. 83), 18 straipsnyje numatytas pereinamojo laikotarpio priemones.